

Bulletin

Komory certifikovaných účetních
Legislativa – komentáře – informace

1056 stran
vázaná 949 Kč
obj. kód 2584

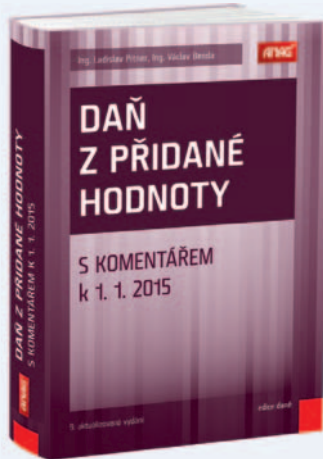
440 stran
brožovaná 589 Kč
obj. kód 2391

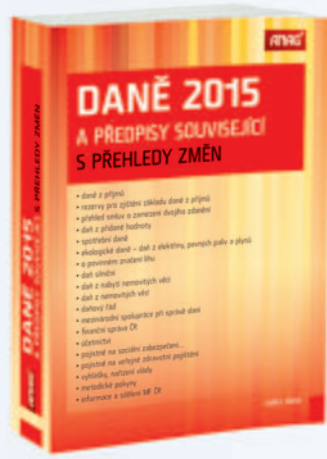
336 stran
brožovaná 449 Kč
obj. kód 2858

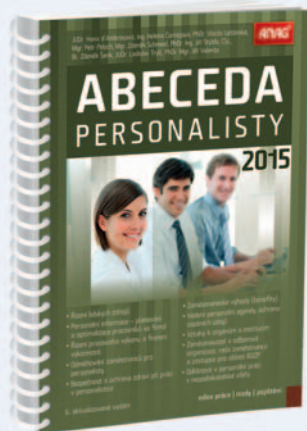
448 stran
brožovaná 449 Kč
obj. kód 2574

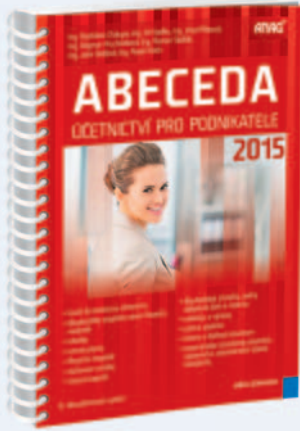
696 stran
vázaná 649 Kč
obj. kód 2577

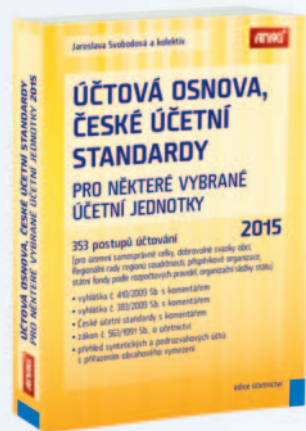
1408 stran
brožovaná 559 Kč
obj. kód 2590

520 stran
kroužková vaz. 549 Kč
obj. kód 5650

416 stran
kroužková vaz. 639 Kč
obj. kód 2390

656 stran
brožovaná 509 Kč
obj. kód 2385

BULLETIN 1/2015

LEGISLATIVA — KOMENTÁŘE

Zálohy na podíl na zisku — souvislosti v účetnictví a daních <i>Mgr. Edita Ševcovicová, Ing. Petra Vaněčková</i>	3
Výplata záloh na podíly na zisku z pohledu auditu <i>Ing. Petr Slavíček</i>	7
Přechod z vykazování podle IFRS na české účetní předpisy <i>Ing. Alice Šrámková</i>	8
O zkreslení účetních výsledků firem žádá již celá třetina podnikatelů	11
Smlouvy podle zákona o obchodních korporacích <i>Ing. Vladimír Hruška</i>	12
Elektronická komunikace s finančními úřady <i>Ing. Hana Uhýrková, Ing. Jana Janoušková</i>	19
Novela zákona o účetnictví <i>Ing. Alice Šrámková</i>	21
Interpretace NÚR č. I-31: Mezitímní účetní výkaznictví	23
Nová legislativa	27
Informace Ministerstva financí a Finanční správy ČR	29

JUDIKÁTY

Ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR	30
--	----

INFORMACE

Monitor	33
Konference Komory certifikovaných účetních „Co nás čeká? Změny v účetní a daňové legislativě 2015/2016“	35
Motivační program	39
Malé ohlédnutí za rokem 2014	40
Co tělu prospívá?	44
Rozhovor s Ing. Petrem Podlipným, FCCA, AICPA	49

POZVÁNKY

Pozvánky na vzdělávací akce Komory	52
------------------------------------	----

Vážení a milí čtenáři,

dostává se Vám do rukou jarní vydání Bulletinu. Před pár týdny Komora připravila (nejen) pro členy již druhou konferenci (ta první byla spojena s oslavami patnáctého výročí založení Komory) tentokrát na téma „Co nás čeká? Změny v účetní a daňové legislativě 2015/2016.“ Na každoroční změny v daňových zákonech jsme si již dávno zvykli, letos nás po delší době čeká i novelizace zákona o účetnictví a souvisejících prováděcích předpisů. Tomuto tématu se chceme jako profesní účetní věnovat podrobněji. Článek v tomto čísle shrnuje hlavní změny v zákoně o účetnictví, v příštích číslech bychom se chtěli věnovat podrobněji změnám ve vyhlášce pro podnikatele a v českých účetních standardech.

V úvodu Bulletinu najdete hned dva články týkající se výplaty záloh na podíly na zisku – a to z pohledu auditora, účetnictví a daní.

Již počtvrté jsme mezi členy uspořádali anketu na téma „Kreativní účetnictví“. Každý rok se díky této anketě Komoře dostává zajímavý mediální prostor. Nejen v tištěných médiích, ale i v přímých vstupech hlavní zpravodajské relace na ČT1. Pro ty z Vás, kteří v exponovaném termínu před koncem března nemohou sledovat zpravodajské relace, výsledky ankety otiskujeme i v Bulletinu. Na této anketě začíná být zajímavý i historický trend odpovědí. Předpokládám, že se Vás začátkem příštího roku budeme na stejné otázky ptát znovu. Věřte, že se jedná o záměr; nikoli o nedostatek fantazie PR agentury a zúčastněte se příští rok znovu.

Přeji Vám krásné jarní dny.

Zálohy na podíl na zisku – souvislosti v účetnictví a daních

V tomto článku bychom se rády vrátily k novince roku 2014, kterou přinesl zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“), a to možnosti vyplácet zálohy na podíly na zisku (§ 40 ZOK). Vzhledem k tomu, že tato problematika vyvolává mnoho dalších účetních a daňových otázek, je cílem tohoto článku tyto další otázky především nastínit a pokusit se na některé z nich nalézt odpovědi a to zejména na straně příjemce záloh na podíl na zisku.

ÚČTOVÁNÍ/VYKAZOVÁNÍ NA STRANĚ PŘÍJEMCE

Účetní předpisy reagovaly na novou možnost výplaty záloh na podíl na zisku úpravou ve struktuře pasiv (Vyhláška č. 500/2002 Sb.) a Českého účetního standardu č. 018, který popisuje účtování, vykazování v případě rozhodnutí o zálohách na výplatu podílu na zisku u účetní jednotky, která zálohy na podíl na zisku vyplácí. V předpisech není obsaženo konkrétní řešení pro účetní jednotku, která zálohy na podíl na zisku přijímá. Pokusíme se vystavět argumentaci a navrhnout vykazování u příjemce zálohy na podíl na zisku a zobrazit jej na konkrétním příkladu.

PŘÍKLAD 1

Společnost A sestavila mezitímní účetní závěrku k 31. 7. 2014. Jednatel na základě údajů ze závěrky rozhodl o vyplacení zálohy na podíl na zisku mateřské společnosti B ve výši 100. Společnost B je 100% vlastníkem společnosti A.

V březnu 2015 rozhodla valná hromada společnosti A o rozdělení podílu na zisku pro mateřskou společnost B ve výši 200, vzala na vědomí vyplacenou zálohu 100. Zbývá tedy vyplatit 100.

ÚČTOVÁNÍ/VYKAZOVÁNÍ V OBDOBÍ 2014

Podíváme-li se společně na možné varianty účtování, resp. vykázání v období 2014 u společnosti B, je zřejmé, že na straně aktiv bude vykázána pohledávka/resp. peníze. Na straně pasiv již tak snadnou odpověď nenacházíme. V úvahu připadá vykazovat závazek z přijatých záloh nebo výnos, resp. přes výsledek hospodaření zvýšení vlastního kapitálu.

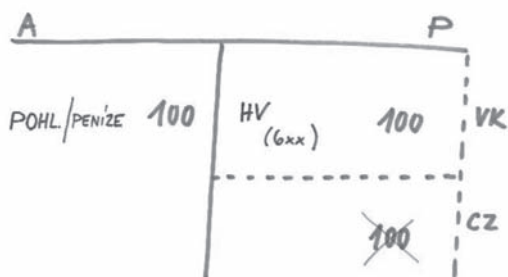
Při hledání argumentů pro a proti jsme využili analogii účtování/vykazování na straně toho, kdo zálohy na podíl na zisku vyplácí, která je v účetních předpisech upravena. Rozhodnutí o výplatě zálohy na podíl na zisku je podle standardu 18 vykazováno jako snížení vlastního kapitálu a zvýšení závazků/resp. snížení finančních prostředků. Analogicky na straně příjemce zálohy na podíl na zisku by se mělo přijetí zálohy projevit jako zvýšení vlastního kapitálu. Může být namítáno, že se jedná o zálohu, která by měla být vykazována jako závazek z přijaté zálohy. Domníváme se však, že příjemce zálohy na podíl na zisku přijímá zálohu v dobré víře ve skutečný příjem, a proto je správné účtovat o přijaté záloze na podíl na zisku do finančních výnosů s dopadem do zvýšení vlastního kapitálu.

Vykazování v období 2014 u společnosti B (na straně příjemce zálohy na podíl na zisku) je znázorněno na zjednodušeném schématu. Na straně aktiv je vykazováno navýšení (pohledávek nebo peněz) a na straně pasiv zvýšení hospodářského výsledku běžného období, respektive výnosů (dopad do vlastního kapitálu) – viz graf č. 1.

ÚČTOVÁNÍ/VYKAZOVÁNÍ V OBDOBÍ 2015

O rozhodnutí valné hromady vyplatit podílu na zisku v roce 2015 bude účtováno již pouze o částce k vyplacení. Bylo rozhodnuto, že z celkového vytvořeného zisku bude vyplacen podíl na zisku 200. Zbývá tedy vyplatit 100, o kterých bude opět účtováno jako o navýšení aktiv (pohledávek/peněz) a zvýšení hospodářského výsledku (výnosů). Opět zjednodušené znázornění u společnosti B v období 2015 (graf č. 2).

Graf č. 1

SRÁŽKOVÁ DAŇ

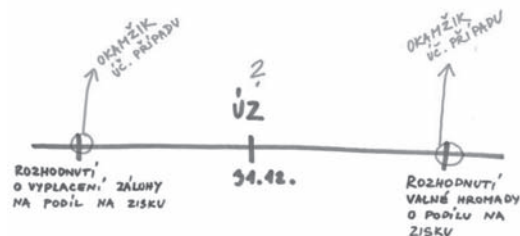
Při výplatě zálohy na podíl na zisku je plátcem daně dle § 38d zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (dále ZDP) povinen srazit daň ke dni výplaty zálohy a odvést ji do konce následujícího kalendářního měsíce správci daně. V případě výplaty zálohy na podíl na zisku společníkovi obchodní korporace právnické osobě bude zpravidla výplata zálohy, respektive podíl na zisku plnit podmínky pro osvobození od daně z příjmů dle § 19 ZDP. Proto ani v příkladech o srážkové dani neuvažujeme a společníkovi (mateřské společnosti B) je vyplácena celá brutto částka zálohy na podíl i podíl na zisku.

PŘÍKLAD 2

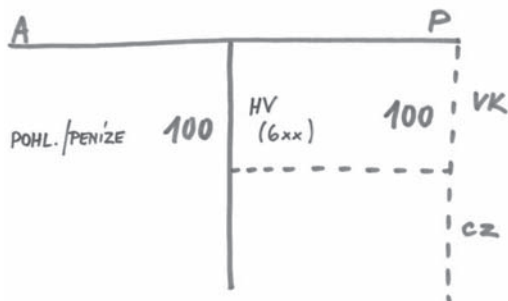
Společnost A sestavila mezitimní účetní závěrku k 31. 7. 2014. Jednatel na základě údajů ze závěrky rozhodl o vyplacení zálohy na podíly na zisku mateřské společnosti B ve výši 100.

Vzhledem k neočekávané události ke konci období 2014 dosáhla společnost A zisku 50. V březnu 2015 rozhodla valná hromada o podílu na zisku

Graf č. 3

Graf č. 2

pro společnost B ve výši 50 a rozhodla o povinnosti vrátit část přijaté zálohy na podíl na zisku ve výši 50.

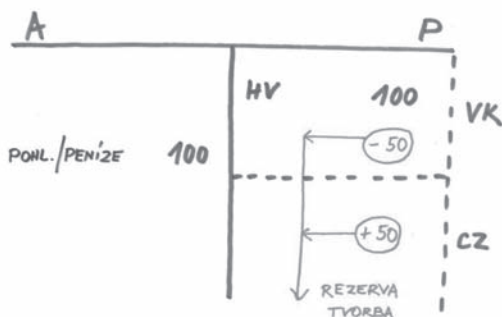
ÚČTOVÁNÍ/VYKAZOVÁNÍ V OBDOBÍ 2014

V příkladu č. 1 a č. 2 byly identifikovány dva účetní případy: rozhodnutí o výplatě zálohy a rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku.

Položily jsme si otázku zda by společnost B měla v účetní závěrce roku 2014 reagovat na vzniklou situaci (graf č. 3).

Pokud do sestavení účetní závěrky B za rok 2014 existuje informace o stavu vlastního kapitálu A a z toho je zřejmé, že o části přijaté zálohy bude rozhodnuto ji vrátit, tj. podle výsledků společnosti A nemůžou být naplněny zákonné podmínky pro výplatu podílu na zisku ve výši již poskytnuté zálohy, je nutné tuto skutečnost v účetní závěrce zobrazit. Při sestavení účetní závěrky je třeba vzít v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty a z hlediska opatrnosti tedy zobrazit tuto skutečnost např. prostřednictvím rezervy.

Graf č. 4

Vykazování v období 2014 u společnosti B (na straně příjemce zálohy na podíl na zisku) je opět znázorněno na zjednodušeném schématu (graf č. 4).

ÚČTOVÁNÍ/VYKAZOVÁNÍ V OBDOBÍ 2015

Při účtování o rozhodnutí valné hromady o rozdělení podílu na zisku v roce 2015 bude účtováno již pouze o vrácení zálohy. Bylo rozhodnuto, že bude vyplacen podíl na zisku 50. Je nutné tedy vrátit z již vyplacené zálohy 100 částku ve výši 50. Opět zjednodušené znázornění u společnosti B v období 2015 (graf č. 5).

SRÁŽKOVÁ DAŇ

V oblasti srážkové daně lze nalézt také mnoho otázek. Pokud bude společník zálohu vrátet, v jaké výši ji má vrátet? V brutto výši nebo v netto výši, kterou skutečně obdržel? Je možné po správci daně žádat vrácení této daně? Komu by byla vrácena? Společnosti – plátcí daně nebo společníkovi? Předpokládáme, že někdo z kolegů naváže na náš článek a problematikou srážkové daně se bude zabývat. V tuto chvíli to ponecháváme stranou.

PRODEJ PODÍLU V OBDOBÍ MEZI VYPLACENÍM ZÁLOHY NA PODÍL NA ZISKU A ROZHODNUTÍM VALNÉ HROMADY O PODÍLU NA ZISKU

Předpokládáme, že v praxi bude výplata záloh na zisku hojně využívána nejen jako možnost průběžné výplaty zisku, ale i jako možnost před prodejem obchodního podílu vyplatit prostřednictvím zálohy zisk za část účetního období.

Otázkou je vůči komu se vypořádává vyplacená záloha na zisk v případě změny společníka. Touto otázkou se zabývala Expertní skupina Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti a vydala výkladové stanovisko č. 30 ze dne 25. 6. 2014:

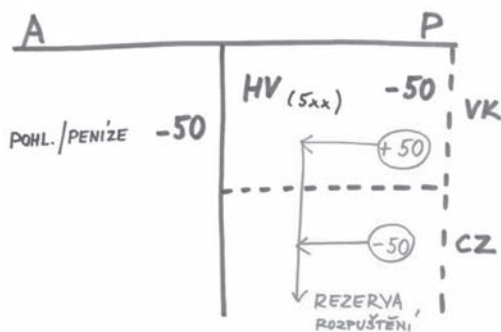
„Záloha na výplatu podílu na zisku se vypořádává vůči společníkovi nebo členovi, který je vlastníkem podílu, na který byla záloha vyplacena, ke dni splatnosti podílu na zisku.

V případě akciové společnosti se záloha vypořádá vůči osobě, která byla akcionářem v rozhodný den pro uplatnění práva na výplatu podílu na zisku. Nevyplácí-li se zisk za účetní období, na něž byla záloha na podíl na zisku poskytnuta, je třeba provést vypořádání s tím, kdo je vlastníkem podílu ke dni, v němž bylo příslušným orgánem obchodní korporace rozhodnuto, že zisk se na podíly na zisku nerozdělí, resp. nevyplatí, jinak v poslední den účetního období následujícího po účetním období, na něž byla záloha na podíl na zisku poskytnuta.“

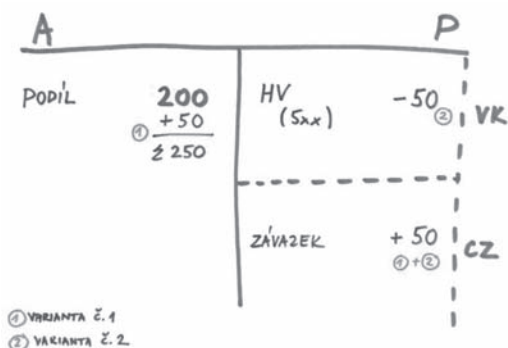
Odůvodnění stanoviska naleznete v textu stanoviska.

V případě změny vlastníka obchodního podílu mezi datem rozhodnutí o vyplacení zálohy na zisk a rozhodnutím o rozdělení zisku bude příjemcem vždy k datu rozhodnutí aktuální vlastník podílu. Názor na účtování/vykazování pokud z obou rozhodnutí vyplyne přijetí finančních prostředků je předložen v Příkladu č. 1. Položily jsme si otázku, jak bude účtovat/vykazovat vrácení zálohy vlastníkem, který tuto zálohu nepřijal, ale koupil podíl, ke kterému se poskytnutá záloha vztahuje.

Graf č. 5

Graf č. 6

Pokusíme se situaci ilustrovat opět na příkladu. Pro zjednodušení zůstaneme u situace, kdy vlastník podílu splňuje definici mateřské společnosti a tedy nároku na osvobození.

PŘÍKLAD 3

Společnost A sestavila mezitimní účetní závěrku k 31. 7. 2014. Jednatel na základě údajů ze závěrky rozhodl o vyplacení zálohy na podíl na zisku mateřské společnosti B ve výši 100.

Na počátku roku 2015 došlo k prodeji obchodního podílu společností B na společnosti A na společnost C. Společnost C koupila podíl za 200. V březnu 2015 rozhodla valná hromada společnosti A o rozdělení podílu na zisku ve výši 50 a vzhledem k uhrazené záloze rozhodla o povinnosti vrátit přijatou zálohu na podíl na zisku ve výši 50, která byla v roce 2014 vyplacena.

ÚČTOVÁNÍ/VYKAZOVÁNÍ V OBDOBÍ 2015

Společnost C je na základě rozhodnutí valné hromady povinna vrátit část vyplacené zálohy na podíl na zisku ve výši 50 (kterou neobdržela, obdržela ji společnost B).

Na straně pasiv bude vykazován závazek z titulu vrátit zálohu. Na straně Má dáti uvažujeme o nákladu ve výsledovce nebo o nákladu souvisejícím s pořizovací cenou podílu v rozvaze (zvýšení pořizovací ceny podílu).

Vykazování v období 2015 u společnosti C je opět znázorněno na zjednodušeném schématu, obě varianty (graf č. 6). V praxi předpokládáme, že při převodech obchodních podílů bude na tyto situace pamatováno ve smluvní dokumentaci a bude v případě povinnosti vrátit zálohu např. sjednána sleva z ceny obchodního podílu mezi B a C.

SRÁŽKOVÁ DAŇ

V oblasti srážkové daně kromě otázek předchozích (vracet v netto či brutto hodnotě) nalezneme při změně vlastníka otázky další. V případě, že dojde ke změně vlastníka podílu, může dojít i k tomu, že se změní sazba srážkové daně z příjmů. Např. původnímu vlastníkovu podílu byla vyplacena záloha na podíl na zisku podléhající 15% srážkové dani. Nový vlastník však již podléhá sazbě srážkové daně ve výši 35%. Nemusí ani dojít ke změně vlastníka podílu, ale jen ke změně residenství vlastníka podílu. Předpokládáme, že

někdo z čtenářů přijme výzvu na pokračování článku na téma zálohy na zisk.

ZÁVĚR

Jak je z výše uvedeného zřejmé, na první pohled strohá úprava § 40 ZOK přináší spoustu otázek, které je nutné z účetního, ale i daňového pohledu řešit. Až čas ukáže, jak bude možnost vyplácet zálohy na podíl na zisku využívána. Nelze opomenout výhody této nové úpravy, a to možnosti vyplácet zálohy na podíl na zisku průběžně např. pro průběžné financování úvěru na nákup podílu, před prodejem obchodního podílu apod.

Vzhledem k tomu, že jsme názoru, že u příjemce zálohy se účtuje do výnosů, je podle našeho názoru možné řetězení záloh ve vertikálním uspořádání.

Není možné ani opomenout, že vyplacení zálohy má vliv na vlastní kapitál v průběhu účetního období u účetní jednotky, která zálohu vyplácí a ovlivňuje tedy průměrný stav vlastního kapitálu pro účely výpočtu nízké kapitalizace.

Na tuto novou úpravu by se nemělo zapomínat ani při stanovování podmínek při uzavírání smluv o převodu podílu a akcií.

■ **Mgr. Edita Ševcovicová**
Ing. Petra Vaněčková

Článek byl se souhlasem autorek i KDP ČR převzat z Bulletinu KDP ČR č. 4/2014.

Výplata záloh na podíly na zisku z pohledu auditu

Zákon o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb., (dále jen ZOK) otevřel od 1. ledna 2014 možnost vyplácet zálohy na výplatu podílu na zisku. Zároveň však stanovil určitá kritéria, za kterých je toto možné.

Podle ustanovení § 40 ZOK obchodní korporace nesmí vyplatit zisk nebo prostředky z jiných vlastních zdrojů, ani na ně vyplácet zálohy, pokud by si tím přivodila úpadek podle jiného právního předpisu. Aby k takové situaci nemohlo dojít ZOK dále stanoví, že výplatu záloh na podílu na zisku lze vyplácet jen na základě mezitímní účetní závěrky, ze které vyplyne, že obchodní korporace má dostatek prostředků na rozdělení zisku.

Pravidla pro sestavení mezitímní účetní závěrky upravuje ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění (dále jen zákon o účetnictví) takto:

„Při sestavení mezitímní účetní závěrky v průběhu účetního období nebo i k jinému okamžiku než ke konci rozvahového dne účetní jednotky neuzavírají účetní knihy a provádějí inventarizaci jen pro účely vyjádření ocenění podle § 25 odst. 3 zákona o účetnictví.“

Pro účetní jednotku, která sestavuje mezitímní účetní závěrku pro účely výplaty podílu na zisku, vzniká otázka, zda má být tato účetní závěrka ověřena auditorem.

Zákon o účetnictví ve svém ustanovení § 20 určuje, ve kterých případech je účetní jednotka povinna řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku nechat ověřit auditorem, předpis však výslovně nestanoví povinnost mít ověřenou i mezitímní účetní závěrku. Vzhledem k tomu, že ve většině případů mezitímní účetní závěrka slouží pouze k průběžnému informování o aktuálním stavu účetní jednotky ke konkrétnímu datu, je pochopitelné, že rozhodnutí o případném auditu nebo

prověrce mezitímní účetní závěrky je ponecháno v kompetenci účetní jednotky.

V případě výplaty zálohy na podíly ze zisku jde však o situaci, která je pro společnost významná. A vzhledem k jejich jednoznačné zodpovědnosti se pro statutární orgán společnosti bude jednat o významné rozhodnutí, zda a v jakém objemu zálohu na podíly na zisku vyplatit. Mezitímní výkaznictví, jak je uvedeno výše, má v české legislativě svá specifika, která by v praxi mohla vést k situacím, kdy se statutární orgán na mezitímní účetní závěrku může spolehnout v takto důležité situaci jen omezeně. Nabízí se tedy možnost dobrovolného auditu, případně prověrky mezitímní účetní závěrky (prověrka podle standardů ISRE 2400/2410). Tak by statutární orgán mohl svoje rozhodnutí o výplatě podpořit účetní závěrkou, k jejíž vypovídací schopnosti získal od auditora vyšší míru jistění. Takové jednání lze považovat za jednání v souladu s péčí řádného hospodáře o svěřený majetek.

Je třeba rovněž zdůraznit, že se jedná skutečně o zálohu na podíl na zisku. Pokud by ve schválené účetní závěrce za sledované období nebyly splněny podmínky pro výplatu podílu na zisku, společníci by museli zálohu na podílu na zisku nebo její část vrátit. Tato skutečnost znovu zdůrazňuje, že rozhodnutí o výplatě záloh na výplatu podílu na zisku je významné a pomoc auditora může do značné míry přispět ke správnému rozhodnutí statutárního orgánu nebo správní rady.

■ **Ing. Petr Slavíček,**
partner BDO Audit s.r.o.

Přechod z vykazování podle IFRS na české účetní předpisy

ZÁKONNÉ POŽADAVKY

Zákon o účetnictví v §19a stanoví podmínky a lhůty, kdy musí účetní jednotky zveřejňovat své účetní závěrky podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). Zákon o účetnictví pracuje s dříve používaným pojmem mezinárodní účetní standardy.

Účetní jednotka, která je obchodní společností a je emitentem cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, použije pro účtování a sestavení účetní závěrky mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropské unie (dále jen „mezinárodní účetní standardy“). Zákon dále stanoví, jak postupovat v případě první emise veřejně obchodovaných cenných papírů, v takovém případě účetní jednotka sestaví účetní závěrku podle IFRS buď od prvního dne účetního období, ve kterém k emisi došlo, nebo od prvního dne následujícího účetního období. Pro sestavení první účetní závěrky podle IFRS potom účetní jednotka použije pravidla standardu IFRS 1 První přijetí IFRS. Tento standard se věnuje především sestavení zahajovací rozvahy a vypořádáním se s rozdíly v účetních pravidlech podle IFRS a dosud používanými účetními pravidly (v našem případě zákon o účetnictví a související předpisy). Zároveň jsou zde uvedeny požadavky na zveřejnění v příloze k první účetní závěrce sestavené podle IFRS, např. porovnání nerozdělených hospodářských výsledků a vlastního kapitálu podle dosavadních účetních pravidel s nerozdělenými hospodářskými výsledky a vlastním kapitálem podle IFRS a vysvětlení vzniklých rozdílů.

Zákon o účetnictví dále stanoví, že pokud cenné papíry emitované účetní jednotkou přestaly být veřejně obchodovány, účetní jednotka přestane používat IFRS pro sestavení své účetní závěrky a to k poslednímu účetního období, ve kterém cenné papíry přestaly být obchodovány nebo k poslednímu dni bezprostředně předcházejícího účetního období.

V této situaci vzniká zásadní otázka, jak sestavit účetní závěrku podle českých účetních předpisů poté, kdy řekneme po dobu několika let účetní jednotka zveřejňovala pouze účetní závěrky podle IFRS.

ILUSTRATIVNÍ PŘÍKLAD

Zkusme si situaci popsat na konkrétním příkladu. Společnost ABC, a.s. vydala v roce 2007 veřejně obchodované dluhopisy, které byly v roce 2014 věřitelům plně splaceny. ABC, a.s. neplánuje žádnou další emisi veřejně obchodovaných cenných papírů. Účetním obdobím společnosti je kalendářní rok.

V souladu se zákonem o účetnictví ABC, a.s. zveřejňovala svoji účetní závěrku podle IFRS za účetní období let 2007 až 2013. Od roku 2014 bude zveřejňovat účetní závěrku podle českých předpisů. Při sestavení první účetní závěrky podle IFRS k 31. 12. 2007 postupovala ABC, a.s. v souladu s IFRS 1.

Jak bude tedy ABC, a.s. postupovat v případě sestavení účetní závěrky za rok 2014?

Až do konce roku 2013 společnost používala pro účtování a vykazování pravidla IFRS. Hodnota vlastního kapitálu k 31. 12. 2013 je tedy také založena na pravidlech IFRS. Pokud od roku 2014 začne společnost používat opět lokální účetní pravidla, není možné „jednoduše“ navázat na počáteční stavy aktiv a závazků k 1. 1. 2014. Přechod z vykazování podle IFRS na vykazování podle českých předpisů je změnou v účetních pravidlech. Obecně se změnami v účetních pravidlech a srovnatelností účetních závěrek zabývají interpretace národní účetní rady I-29 a I-30.

Účetní závěrka k 31. 12. 2014 musí obsahovat i údaje za minulé období (končící 31. 12. 2013). Tyto údaje by měly být srovnatelné, tedy sestavené za použití stejných účetních pravidel. Společnost ABC si tedy bude muset (podobně jako při přechodu na IFRS) sestavit zahajovací rozvalu dle českých pravidel k 1. 1. 2013, aby mohla

v účetní závěrce za rok 2014 zveřejnit srovnatelné informace za minulé období jak v rozvaze, tak ve výkazu zisku a ztráty. Protože se jedná o změnu v účetních pravidlech, budou veškeré rozdíly v hodnotách aktiv a závazků v zahajovací rozvaze promítnuty proti jinému výsledku hospodaření, včetně případného dopadu na odloženou daň.

PRAVIDLA PRO SESTAVENÍ ZAHAJOVACÍ ROZVAHY

Zjednodušeně lze říci, že v zahajovací rozvaze budou vykázány pouze taková aktiva a závazky, jejichž vykázání je v souladu s českými předpisy, a zároveň musí být oceněny v souladu se zákonem o účetnictví.

ROZDÍLY V OCEŇOVÁNÍ

Na rozdíl od IFRS české předpisy neumožňují

oceňování v současné hodnotě, je tedy možné, že u řady dlouhodobých pohledávek a závazků (vč. rezerv) dojde v zahajovací rozvaze ke změně v jejich ocenění.

I možnosti ocenění reálnou hodnotou jsou v IFRS širší, ke změně v ocenění může dojít u pronajímaných nemovitostí, přeceňovaného dlouhodobého hmotného majetku, či u tzv. biologických aktiv.

ROZDÍLY VE VYKAZOVÁNÍ

Zachytit v tomto článku veškeré rozdíly ve vykazování aktiv a závazků mezi českými účetními předpisy a IFRS by bylo příliš ambiciózní a celý článek by potom pravděpodobně svojí délkou přesáhl rozsah tohoto čísla bulletinu.

Zkusme se podívat pouze na některé z nich v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

Položka	Rozdíly ve vykazování	Rozdíly v oceňování
Nehmotná aktiva	Nehmotná aktiva vytvořená vlastní činností účetní jednotky Definice výzkumu a vývoje Goodwill	Promítnutí současné hodnoty do stanovení pořizovací ceny Některá nehmotná aktiva nemusí být podle IFRS odpisována.
Dlouhodobý hmotný majetek	Klasifikace pronajímaných nemovitostí Oceňovací rozdíl	Oceňování reálnou hodnotou, pokud si ji účetní jednotka zvolí
Dlouhodobý finanční majetek	Rozdíly v členění finančních aktiv	Ekvivalence
Zásoby	Užší definice podle IFRS	-
Smlouvy o zhotovení, zakázková výroba	Podle IFRS se nejedná o zásoby, ale o pohledávku nebo závazek	Do hodnoty pohledávky, závazku zahrnujeme i očekávaný zisk
Rezervy	Některé rezervy podle zvláštních právních předpisů (např. rezerva na opravy dlouhodobého majetku) neodpovídají definici rezerv dle IFRS, ale v české účetní závěrce se vykazují	Dlouhodobé rezervy se podle IFRS oceňují současnou hodnotou.
Vlastní kapitál	Oceňovací rozdíly z ekvivalence, sociální fondy, opční plány, složené finanční nástroje	Ocenění cenných papírů ekvivalencí.
Leasing	Je nutné prověřit i již ukončené leasingy, protože majetek z takto skončených smluv může mít v IFRS aktivě ještě významnou hodnotu, kdežto podle českých předpisů by ve většině případů byla jeho zůstatková hodnota nulová.	

VÝZNAMNOST A POROVNÁNÍ S IFRS 1

Jak je vidět na výše uvedených rozdílech, proces transformace IFRS účetní závěrky na českou účetní závěrku může být velice časově i finančně náročný. Tuto skutečnost si uvědomila i IASB (Rada pro vydávání IFRS) a IFRS 1 povolila určité výjimky, jejichž cílem je proces přechodu na vykazování podle IFRS usnadnit.

O jaké typy výjimek by se mohlo jednat v našem případě? I zde platí obecné pravidlo, že u nevýznamných položek (které neovlivní rozhodnutí uživatelů účetní závěrky) není nutné detailně zkoumat, zdali a v jaké výši by byly v účetní závěrce obsaženy.

Jako další výjimku si dokážu představit položky dlouhodobého hmotného majetku (s výjimkou majetku, který je pronajatý prostřednictvím finančního leasingu, nebo byl takovýmto způsobem pořízen), kdy by zůstatková hodnota podle IFRS byla zároveň zůstatkovou hodnotou pro českou účetní závěrku. Problém vznikne v případě, kdy v okamžiku přechodu na IFRS vykazování byl dlouhodobý majetek přeceněn na reálné hodnoty. Pokud je takový majetek v rozvaze společnosti i v okamžiku přechodu z IFRS na české předpisy, docházelo by k jeho nadhodnocování podle českých předpisů. Odlišná bude zajisté vstupní cena pro daňové odpisování, ale tuto hodnotu účetní jednotky znají, protože by bez ní nedokázaly určit daňové odpisy. Osobně bych ji ale nepromítala do účetnictví.

Stejně tak u zásob bych vycházela z položek a jejich ocenění podle IFRS. Nutné ale bude upravit vykázání zakázkové výroby, kde v IFRS z takovýchto smluv vzniká pohledávka nebo závazek, kdežto podle českých pravidel vykazujeme nedokončenou výrobu a bez zahrnutí očekávaného zisku.

ZÁVĚR

Tento článek není detailním návodem, jak sestavit účetní závěrku v okamžiku, kdy účetní jednotka přestane pro sestavení účetní závěrky používat IFRS. Cílem bylo nastínit čtenáři hlavní problematické okruhy, s nimiž se účetní jednotka v této situaci setká, a načrtnout rámec jejich řešení. V současné době se touto problematikou zabývá i Národní účetní rada, kde již započal proces přípravy takto zaměřené interpretace.

■ Ing. Alice Šrámková

ING. ALICE ŠRÁMKOVÁ

Účetní expertka, členka výboru Komory certifikovaných účetních, daňová poradkyně. Zkušební komisařka předmětu *Účetnictví – principy a techniky* v rámci Certifikace účetní profese. Problematicke IFRS se věnuje od roku 2000, jak prakticky, tak lektorské a publikační činnosti.

O zkreslení účetních výsledků firem žádá již celá třetina podnikatelů

Podíl podnikatelů, kteří žádají své účetní o úpravu finančních výsledků svých firem, se od loňského března rapidně zvýšil. S žádostí o zkreslení těchto údajů v souvislosti se závěrkou za rok 2014 se setkala celá třetina účetních (33,5%). Morálka účetního vykazování, kterou v pravidelném výzkumu sledujeme, je tak nejhorší za uplynulé 4 roky. Podle účetních z řad Komory si však podnikatelé vůbec neuvědomují možné důsledky svého počínání.

Oproti našemu předcházejícímu výzkumu, kdy bylo o zkreslení výsledků požádáno 26,5 % z dotazovaných účetních, byl letos zaznamenán nárůst na 33,5%. „Morálka účetního vykazování se každým rokem zhoršuje. Rostoucí trend zásahů do účetnictví zaznamenáváme již čtvrtým rokem po sobě. Důvody mohou být různé, ale je to i v jistém rozporu s po léta deklarovanou snahou politiků o lepší výběr daní,“ uvedl Libor Vašek, předseda Komory.

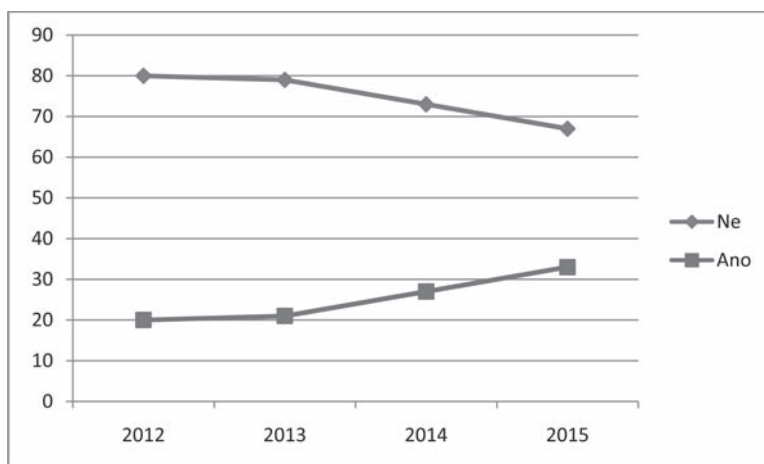
Podle výzkumu podnikatelé stále vnímají účetnictví především z hlediska daňové povinnosti. Valná většina požadovaných úprav se totiž týkala ziskovosti firem, a to v rovných 94 % případech. 14 % podnikatelů žádalo o změnu v údajích o zadluženosti účetní jednotky. Zkreslování účetních výsledků firem je rizikové nejen pro státní rozpočet, ale také pro jejich majitele, obchodní

partnery či různé státní orgány, které s firmami přicházejí do kontaktu.

Podle více než poloviny dotazovaných (55,6 %) si podnikatelé tato rizika neuvědomují. Naopak 21,1 % respondentů uvádí, že podnikatelé výsledky zkreslují zcela záměrně, s určitým cílem a jsou si tedy vědomi veškerých rizik, která jsou se zkreslováním účetních výsledků spojena.

Novinkou letošního výzkumu byl dotaz týkající se elektronické evidence tržeb. Účetní jsou poněkud skeptičtí, co do účinku tohoto chystaného opatření pro lepší výběr daní. Pouhých 34 % z nich věří, že tento způsob zaznamenávání příjmů účetních jednotek přispěje k lepšímu výběru daní. O přímém opaku je přesvědčena celá polovina respondentů.

Ankety se zúčastnilo 153 respondentů z řad členů KCÚ.

Byli jste v souvislosti s přípravou účetní závěrky za rok 2014 požádáni klientem (vedením společnosti) o vylepšení vykazovaných výsledků? (Údaje jsou v procentech.)

Smlouvy podle zákona o obchodních korporacích

Od roku 2014 došlo k poměrně zásadním změnám v souvislosti s účinností zákonů č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen ZOK), a č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ). V rámci tohoto článku zaměříme pozornost na problematiku změn týkající se smluvních typů, které byly doposud definovány v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ObchZ).

1. ZAKLADATELSKÁ SMLOUVA NEBO ZAKLADATELSKÁ LISTINA AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI

Dosavadní ustanovení zákona: Zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina akciové společnosti, § 163 ObchZ

Smluvní strany: Zakladatelé

Základní charakteristika - vymezení: Zakládají-li společnost dva nebo více zakladatelů, uzavřou zakladatelskou smlouvu. Jediný zakladatel zakládá společnost zakladatelskou listinou (je-li zakladatel právnickou osobou).

Zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina musí obsahovat:

- a) firmu, sídlo a předmět podnikání (činnosti),
- b) navrhovaný základní kapitál,
- c) počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, podobu, v níž budou akcie vydány, jakož i určení, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele, popřípadě kolik akcií bude znít na jméno a kolik na majitele,
- d) kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
- e) splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, i určení předmětu nepeněžitých vkladů a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžitý vklad,
- f) alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,
- g) určení správce vkladu,
- h) návrh stanov.

Má-li být alespoň část akcií vydána na základě veřejné nabídky akcií, musí být zde uvedeny i údaje prospektu cenného papíru schváleného Českou národní bankou (kromě způsobu tvoření rezervního fondu):

- a) místo a dobu upisování akcií, která nesmí být kratší než dva týdny,
- b) postup při upisování akcií, zejména zda účinnost upisování akcií při dosažení nebo překročení navrhované výše základního kapitálu bude posuzována podle toho, kdy k upsání akcií došlo, popřípadě zda bude možno krátit jednotlivým upisovatelům, kteří upíší akcie ve stejné době, počet upsaných akcií podle poměru jmenovitých hodnot jimi upsaných akcií,
- c) připouští-li zakladatelé upisování akcií převyšujících navrhovaný základní kapitál, postup při takovém upsání,
- d) určení, že zájemci mohou splácet emisní kurs akcie pouze peněžitými vklady,
- e) místo, dobu, popřípadě účet u banky pro splacení emisního kursu,
- f) emisní kurs upisovaných akcií nebo způsob jeho určení; emisní kurs nebo způsob jeho určení musí být pro všechny upisovatele stejný, nestanoví-li ObchZ jinak,
- g) způsob svolání ustavující valné hromady a místo jejího konání,
- h) způsob tvoření rezervního fondu,
- i) podmínky výkonu hlasovacího práva.

Nové zákonné vymezení: Založení společnosti, § 250 ZOK

Smluvní strany: Zakladatelé

Základní charakteristika - vymezení:

K založení společnosti se vyžaduje přijetí stanov. Ten, kdo přijal stanovy a podílil se na úpisu akcií, je zakladatel.

Stanovy obsahují také:

- a) firmu a předmět podnikání nebo činnosti,
- b) výši základního kapitálu,
- c) počet akcií, jejich jmenovitou hodnotu, určení, zda a kolik akcií bude znít na jméno nebo na majitele, anebo zda budou vydány jako zaknihované cenné papíry, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií, popřípadě údaj, zda jsou akcie imobilizovány,
- d) mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených,
- e) počet hlasů spojených s jednou akcií a způsob hlasování na valné hromadě; mají-li být vydány akcie o různé jmenovité hodnotě, obsahují stanovy také počet hlasů vztahujících se k té které výši jmenovité hodnoty akcií a celkový počet hlasů ve společnosti,
- f) údaj o tom, který ze systémů vnitřní struktury společnosti byl zvolen, a pravidla určení počtu členů představenstva nebo dozorčí rady,
- g) jiné údaje, stanoví-li tak ZOK.

Stanovy při založení společnosti obsahují také:

- a) údaje o tom, kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splácení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
- b) v jaké výši musí být splacen základní kapitál k okamžiku vzniku společnosti,
- c) tehdy, bude-li emisní kurs akcií plněn nepeněžitými vklady, jméno vkladatele, popis nepeněžitých vkladů, jakož i počet, jmenovitou hodnotu a druh akcií, které se za tento nepeněžitý vklad vydají, jejich

formu nebo údaj, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry, a určení znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu,

- d) určení ceny nepeněžitých vkladů při založení společnosti,
- e) alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,
- f) údaj o tom, koho zakladatelé určují členy orgánů společnosti, kteří mají být podle stanov voleni valnou hromadou,
- g) určení správce vkladů a
- h) tehdy, mají-li být vydány akcie jako zaknihované cenné papíry, čísla majetkových účtů, na které mají být zaknihované akcie vydány.

2. SMLOUVY O VKLADU

Dosavadní ustanovení zákona: Smlouvy o vkladu, § 60 odst. 2 ObchZ

Smluvní strany: Osoba splácející vklad x Správce vkladu (jménem společnosti)

Základní charakteristika - vymezení: Sepisuje se písemně u ostatních nepeněžitých vkladů (pokud se osoba zavazuje vložit do společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti). Vklad je splacen uzavřením písemné smlouvy o vkladu. Tato smlouva musí zajistit dohled správce vkladu nad plněním do vzniku společnosti. Je-li nepeněžitým vkladem:

- know-how, vyžaduje se i předání dokumentace, v níž je zachyceno,
- podnik nebo jeho část, vyžaduje se i předání podniku nebo jeho části správci vkladu.

O předání podniku nebo jeho části anebo dokumentace, v níž je zachyceno know-how, sepíše správce vkladu a osoba splácející vklad zápis.

Nové zákonné vymezení: §§ 21–22 ZOK

Smluvní strany: Osoba splácející vklad x pověřený správce vkladů

Základní charakteristika - vymezení: Je-li nepeněžitým vkladem závod nebo jeho část, je předmět vkladu vnesen účinností smlouvy o vkladu. Na smlouvu o vkladu závodu nebo

jeho části se použijí přiměřeně ustanovení občanského zákoníku o koupi.

Je-li nepeněžitým vkladem pohledávka, je předmět vkladu vnesen účinností smlouvy o vkladu pohledávky. Na smlouvu o vkladu pohledávky se použijí přiměřeně ustanovení občanského zákoníku o postoupení pohledávky. Vkladatel ručí za její dobytost do výše jejího ocenění.

Pohledávka společníka za kapitálovou společností nemůže být předmětem jeho vkladu do této společnosti; započtena proti pohledávce společnosti na splacení emisního kursu může být pouze smluvně. Smlouva o započtení vyžaduje písemnou formu a její návrh schvaluje valná hromada.

V ostatních případech je nepeněžitý vklad vnesen účinností smlouvy o vkladu mezi vkladatelem a správcem vkladů.

3. SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE

Dosavadní ustanovení zákona: Smlouva o výkonu funkce, § 66 odst. 2 ObchZ

Smluvní strany: Společnost x Osoba, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního či jiného orgánu společnosti anebo společníkem

Základní charakteristika - vymezení: Závazek k výkonu funkce je závazkem osobní povahy. Smlouva o výkonu funkce musí mít písemnou formu a musí být schválena valnou hromadou nebo písemně všemi společníky, kteří ručí za závazky společnosti neomezeně. Vztah se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě, pokud ze smlouvy o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo ze ObchZ nevyplývá jiné určení práv a povinností.

Nové zákonné vymezení: Smlouva o výkonu funkce, § 59 ZOK

Smluvní strany: Obchodní korporace x člen jejího orgánu

Základní charakteristika - vymezení: Práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu se řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu, ledaže ze smlouvy o výkonu funkce,

byla-li uzavřena, nebo z tohoto zákona plyne něco jiného. Ustanovení občanského zákoníku o správě cizího majetku se nepoužijí. Smlouva o výkonu funkce se v kapitálové společnosti sjednává písemně a schvaluje ji, včetně jejích změn, nejvyšší orgán společnosti.

4. OVLÁDACÍ SMLOUVA X KONCERN

Dosavadní ustanovení zákona: Ovládací smlouva, §§ 66a odst. 7, 90b, 190c ObchZ

Smluvní strany: Řídící osoba x Řízená osoba

Základní charakteristika - vymezení: Ovládací smlouvou se zavazuje jedna smluvní strana (řízená osoba) podrobit se jednotnému řízení jiné osobě (řídící osoba). Součástí ovládací smlouvy může být i závazek řízené osoby převádět zisk nebo jeho část řídící osobě. Smlouva musí mít písemnou formu. Jednotnému řízení lze podrobit osoby ovládací smlouvou, kterou lze uzavřít i ve vztazích mezi ovládající osobou a jí ovládanými osobami. Osoba, jež je řídící osobou na základě ovládací smlouvy, je vždy ovládající osobou.

Nové zákonné vymezení: Koncern, § 79 ZOK

Smluvní strany: Řídící osoba x Řízená osoba

Základní charakteristika - vymezení: Jedna nebo více osob podrobených jednotnému řízení jinou osobou nebo osobami tvoří s řídící osobou koncern.

Jednotným řízením je vliv řídící osoby na činnost řízené osoby sledující za účelem dlouhodobého prosazování koncernových zájmů v rámci jednotné politiky koncernu koordinaci a koncepční řízení alespoň jedné z významných složek nebo činností v rámci podnikání koncernu.

Existenci koncernu jeho členové bez zbytečného odkladu uveřejní na svých internetových stránkách.

5. SPOLEČNSKÁ SMLOUVA – VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST

Dosavadní ustanovení zákona: Společenská smlouva – veřejná obchodní společnost, § 78 ObchZ

Smluvní strany: Společníci

Základní charakteristika – vymezení: Společenská smlouva veřejné obchodní společnosti musí obsahovat:

- a) firmu a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání společnosti.

Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podepisují všichni společníci a přikládá se k němu společenská smlouva.

Nové zákonné vymezení: Společenská smlouva – veřejná obchodní společnost, §§ 97–98 ZOK

Smluvní strany: Společníci

Základní charakteristika – vymezení: Společenská smlouva obsahuje také:

- a) firmu společnosti,
- b) předmět podnikání společnosti nebo údaj, že byla založena za účelem správy vlastního majetku, a
- c) určení společníků uvedením jména nebo jmen a příjmení, v případě právnické osoby názvu a bydliště nebo sídla.

6. SPOLEČENSKÁ SMLOUVA – KOMANDITNÍ SPOLEČNOST

Dosavadní ustanovení zákona: Společenská smlouva – komanditní společnost, § 94 ObchZ

Smluvní strany: Společníci

Základní charakteristika – vymezení: Společenská smlouva komanditní společnosti musí obsahovat:

- a) firmu a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání,
- d) určení, kteří ze společníků jsou komplementáři a kteří komanditisté,
- e) výši vkladu každého komanditisty.

Nové zákonné vymezení: Společenská smlouva – komanditní společnost, § 124 ZOK

Smluvní strany: Společníci

Základní charakteristika – vymezení: Společenská smlouva obsahuje také:

- a) určení, který ze společníků je komplementář a který komanditista,
- b) výši vkladu každého komanditisty.

7. SPOLEČENSKÁ SMLOUVA – SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM

Dosavadní ustanovení zákona: Společenská smlouva – společnost s ručením omezeným, § 110 ObchZ

Smluvní strany: Společníci

Základní charakteristika – vymezení: Společenská smlouva společnosti s ručením omezeným musí obsahovat alespoň:

- a) firmu a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání (činnosti),
- d) výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splácení vkladu,
- e) jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednájí jménem společnosti,
- f) jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje,
- g) určení správce vkladu,
- h) jiné údaje, které vyžaduje ObchZ.

Společenská smlouva může určit, že společnost vydá stanovy, které upraví vnitřní organizaci společnosti a podrobněji některé záležitosti obsažené ve společenské smlouvě.

Nové zákonné vymezení: Společenská smlouva – společnost s ručením omezeným, §§ 146–147 ZOK

Smluvní strany: Společníci

Základní charakteristika – vymezení: Společenská smlouva obsahuje také:

- a) firmu společnosti,
- b) předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- c) určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla,

- d) určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů,
- e) výši vkladu nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly,
- f) výši základního kapitálu, a
- g) počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost.

Společenská smlouva *při založení* společnosti obsahuje také:

- a) vkladovou povinnost zakladatelů vč. lhůty pro její splnění,
- b) údaj o tom, koho zakladatelé určují jednatelem nebo jednatelem, popř. členy jiných orgánů společnosti, kteří mají být podle tohoto zákona voleni valnou hromadou,
- c) určení správce vkladů, a
- d) u nepeněžitého vkladu jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu.

8. SMLOUVA O PŘEVODU OBCHODNÍHO PODÍLU

Dosavadní ustanovení zákona: Smlouva o převodu obchodního podílu, § 115 ObchZ

Smluvní strany: Převodce x Nabyvatel

Základní charakteristika – vymezení: Připouští-li to společenská smlouva, a se souhlasem valné hromady (nestanoví-li společenská smlouva jinak), může společník převést svůj obchodní podíl na jinou osobu. Smlouva o převodu obchodního podílu musí mít písemnou formu. Nabyvatel, který není společníkem, v ní musí prohlásit, že přistupuje ke společenské smlouvě, popřípadě stanovám. Podpisy musí být úředně ověřeny. Převodce ručí za závazky, které přešly převodem obchodního podílu.

Účinky převodu obchodního podílu nastávají vůči společnosti dnem doručení účinné smlouvy o převodu.

Nové zákonné vymezení: Převod podílu, §§ 207–210 ZOK

Smluvní strany: Převodce x Nabyvatel

Základní charakteristika – vymezení:

Každý společník může svůj podíl převést na jiného společníka. Podmíní-li společenská smlouva převod podílu souhlasem některého z orgánů společnosti a není-li souhlas udělen do 6 měsíců ode dne uzavření smlouvy o převodu, nastávají tytéž účinky, jako při odstoupení od smlouvy, ledaže je ve smlouvě o převodu určeno jinak. Smlouva o převodu podílu nenabude účinnosti dříve, než bude souhlas udělen.

9. ZÁSTAVNÍ SMLOUVA K OBCHODNÍMU PODÍLU

Dosavadní ustanovení zákona: Zástavní smlouva k obchodnímu podílu, § 117a ObchZ

Smluvní strany: Zástavce x Zástavní věřitel

Základní charakteristika – vymezení: Zástavní smlouva musí mít písemnou formu. Podpisy na zástavní smlouvě musí být úředně ověřeny. Zástavní právo k obchodnímu podílu vzniká zápisem zástavního práva k obchodnímu podílu do obchodního rejstříku, na základě návrhu zástavního věřitele nebo zástavce.

Nové zákonné vymezení: Převod podílu. § 207 ZOK, Zastavení podílu v korporaci, §§ 1320–1332 NOZ

Smluvní strany: Zástavce x Zástavní věřitel

Základní charakteristika – vymezení: Zastavit podíl společníka v obchodní korporaci lze jen za podmínek, za nichž ho lze převést. Poznámka: zastavení podílu v bytovém družstvu lze stanovami podmínit nebo vyloučit.

Lze-li podíl v korporaci volně převést, lze k němu zřídit i zástavní právo; lze-li podíl převést jen za určitých podmínek, vyžaduje se splnění týchž podmínek při jeho zastavení. To neplatí v případě, že zastavení podílu společenská smlouva zakáže nebo omezí.

10. DOHODA O UKONČENÍ ÚČASTI VE SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM

Dosavadní ustanovení zákona: Dohoda o ukončení účasti ve společnosti s ručením omezeným, § 149a ObchZ

Smluvní strany: Všichni společníci

Základní charakteristika - vymezení: Účast společníka ve společnosti může skončit dohodou všech společníků. Dohoda musí mít písemnou formu a podpisy musí být úředně ověřeny.

Nové zákonné vymezení: Dohoda o ukončení účasti společníka, § 203 ZOK

Smluvní strany: Všichni společníci

Základní charakteristika - vymezení: Účast společníka ve společnosti může být ukončena písemnou dohodou s úředně ověřenými podpisy všech společníků a odevzdáním kmenového listu společnosti, byl-li vydán.

11. VEŘEJNÝ NÁVRH SMLOUVY O KOUPI CENNÝCH PAPIRŮ

Dosavadní ustanovení zákona: Veřejný návrh smlouvy o koupi cenných papírů, § 183a ObchZ

Smluvní strany: Navrhovatel x Vlastník účastnických cenných papírů

Základní charakteristika - vymezení: V případě, kdy někdo hodlá nabídnout širšímu okruhu osob odkoupení nebo směnu cenných papírů vydaných akciovou společností, se kterými je spojen podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech společnosti, nebo cenných papírů vydaných touto společností, se kterými je spojeno právo takové cenné papíry získat.

Veřejný návrh smlouvy obsahuje alespoň tyto údaje:

- jméno nebo firmu a bydliště nebo sídlo navrhovatele,
- podstatné náležitosti kupní nebo směnné smlouvy, vč. údaje o výši protiplnění nabízeného za každý účastnický cenný papír, popř. dostatečně přesný způsob jeho určení,
- dobu závaznosti veřejného návrhu smlouvy,
- důvody, proč je veřejný návrh smlouvy činěn,
- další podmínky uzavření smlouvy na základě veřejného návrhu, včetně způsobu jeho při-

jetí, okamžiku uzavření smlouvy a možnosti odstoupení od takto uzavřené smlouvy.

Nové zákonné vymezení: Veřejný návrh na koupi nebo směnu účastnických cenných papírů, §§ 322–341 ZOK

Smluvní strany: Navrhovatel x Vlastník účastnických cenných papírů

Základní charakteristika - vymezení: Navrhovatel uveřejní veřejný návrh smlouvy způsobem stanoveným ZOK a stanovami společnosti, jejíž účastnické cenné papíry hodlá nabýt (cílová společnost), pro svolání valné hromady.

Veřejný návrh smlouvy obsahuje alespoň:

- jméno a bydliště nebo sídlo navrhovatele, náležitosti kupní nebo směnné smlouvy, vč. údaje o výši protiplnění nabízeném za každý účastnický cenný papír nebo způsobu jeho určení,
- dobu závaznosti veřejného návrhu smlouvy, důvody, na jejichž základě je veřejný návrh smlouvy činěn.

12. VEŘEJNÝ NÁVRH SMLOUVY O VYŘAZENÍ ÚČASTNICKÝCH CENNÝCH PAPIRŮ Z OBCHODOVÁNÍ

Dosavadní ustanovení zákona: Veřejný návrh smlouvy o vyřazení účastnických cenných papírů z obchodování, § 186a ObchZ

Smluvní strany: Společnost (představenstvo) x Vlastníci akcií, kteří byli ke dni konání valné hromady akcionáři společnosti a nehlasovali pro změnu druhu akcií nebo pro omezení převoditelnosti akcií na jméno anebo se valné hromady nezúčastnili

Základní charakteristika - vymezení: Veřejný návrh smlouvy je určen osobám, které byly ke dni konání valné hromady vlastníky účastnických cenných papírů společnosti a pro zrušení registrace účastnických cenných papírů nehlasovaly nebo se valné hromady nezúčastnily, a to ohledně těch účastnických cenných papírů, jejichž vlastníky byly ke dni konání valné hromady, a nevzdaly se práva na jejich prodej společnosti. Společnost je povinna učinit veřejný návrh smlouvy do 30 dnů ode dne rozhodnutí valné hromady.

Nové zákonné vymezení: Povinný odkup účastnických cenných papírů, §§ 333–341 ZOK

Smluvní strany: Společnost (představenstvo) x Vlastníci akcií

Základní charakteristika – vymezení:

Společnost, jejíž valná hromada rozhodla o vyřazení účastnických cenných papírů z obchodování na evropském regulovaném trhu, učiní do 30 dnů od tohoto rozhodnutí veřejný návrh smlouvy (poznámka: uvedené neplatí, jsou-li účastnické cenné papíry obchodovány na jiném evropském regulovaném trhu, na kterém plní emitent informační povinnosti podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu nebo podle obdobné úpravy státu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru).

Povinný veřejný návrh smlouvy musí být určen osobám, které byly ke dni konání valné hromady vlastníky účastnických cenných papírů společnosti a pro přijetí rozhodnutí nehlasovaly.

13. DOHODA O PŘEVODU ČLENSKÝCH PRÁV A POVINNOSTÍ NA JINOU OSOBU U DRUŽSTVA

Dosavadní ustanovení zákona: Dohoda o převodu členských práv a povinností na jinou osobu u družstva, § 229 ObchZ

Smluvní strany: Převádějící člen x Nabyvatel členských práv

Základní charakteristika – vymezení: Členská práva a povinnosti může člen převést na jiného člena družstva, pokud to stanovy nevyklučují. Dohoda o převodu členských práv a povinností na jinou osobu podléhá souhlasu představenstva. Stanovy mohou určit důvody, které převod vylučují.

Nové zákonné vymezení: Převod družstevního podílu, §§ 599–601 ZOK

Smluvní strany: Převodce družstevního podílu x Nabyvatel družstevního podílu

Základní charakteristika – vymezení: Člen může převést svůj družstevní podíl na jiného člena, pokud to stanovy nezakazují, a na

osobu, která není členem, pokud to stanovy připouštějí. Stanovy mohou převod podmínit souhlasem představenstva. Souhlas představenstva s převodem družstevního podílu nelze změnit ani odvolat.

14. SMLOUVA O PŘEVODU ČLENSTVÍ V BYTOVÉM DRUŽSTVU

Dosavadní ustanovení zákona: Smlouva o převodu členství v bytovém družstvu, § 230 ObchZ

Smluvní strany: Převádějící člen x Nabyvatel členských práv

Základní charakteristika – vymezení: Členská práva a povinnosti spojená s členstvím přecházejí na nabyvatele ve vztahu k družstvu předložením smlouvy o převodu členství příslušnému družstvu nebo pozdějším dnem uvedeným v této smlouvě. Tytéž účinky jako předložení smlouvy o převodu členství nastávají, jakmile příslušné družstvo obdrží písemné oznámení dosavadního člena o převodu členství a písemný souhlas nabyvatele členství. Převod práv a povinností spojených s členstvím v bytovém družstvu na základě dohody nepodléhá souhlasu orgánů družstva.

Nové zákonné vymezení: Převod družstevního podílu v bytovém družstvu, § 736 ZOK

Smluvní strany: Převodce družstevního podílu x Nabyvatel družstevního podílu

Základní charakteristika – vymezení:

Převodem družstevního podílu, s nímž byl spojen nájem družstevního bytu nebo právo na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu, dochází k převodu nájmu družstevního bytu, anebo převodu práva na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu vč. všech práv a povinností s tím spojených, a to vč. všech dluhů převodce vůči bytovému družstvu a dluhů bytového družstva vůči převodci, které souvisejí s užíváním družstevního bytu převodcem, anebo s právem na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu za podmínek určených stanovami.

■ Ing. Vladimír Hruška

Elektronická komunikace s finančními úřady

Doby, kdy jsme zpracovali přiznání, vytiskli jej v několika kopiích a vše pěkně přehledně odnesli i s přílohami na podatelnu finančního úřadu, kde nám červeně oraztkovali náš výtisk na důkaz řádného odevzdání, jsou již nenávratně pryč.

V dnešním světě elektronické komunikace se i finanční správa vydala trnitou cestou elektronických podání a daňové předpisy tak zasahují do práce účetních i takovým způsobem, že musíme řešit nejen kam a co podáme, ale také v jakém formátu a struktuře takové podání učiníme, aby jej daňová správa bez problémů přijala, ADIS podání vstřelal a klient všemi nástrahami elektronické komunikace za naší odborné pomoci prošel bez negativních následků. V následujícím textu Vás seznámíme s aktuálním vývojem daňové legislativy v oblasti elektronické komunikace.

Ti, kdo mají datovou schránku nebo ji má jejich zástupce, nebo mají zákonnou povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem, musí chtít nechtě od začátku letošního roku podávat daňová přiznání, hlášení či vyúčtování, a to řádná i dodatečná, výhradně elektronicky. To platí i pro přihlášky k registraci či oznámení o změně registračních údajů.

Elektronické podání musí mít strukturu a formát stanovený finanční správou (XML). To dobré účetní a daňové programy zvládnou. Vytvořenou zprávu je pak možné odeslat prostřednictvím datové schránky, některé programy zajistí odeslání elektronicky podepsaného podání přímo na portál finanční správy.

A to je právě další možnost. Zprávu lze vytvořit a odeslat i prostřednictvím daňového portálu Finanční správy ČR (www.daneelektronicky.cz). Zde vytvořené elektronické podání lze odeslat i bez elektronického podpisu. Je však nutné na portálu vytisknout „Potvrzení o online odeslání“ a do 5 dnů je podat (odeslat) ručně podepsané správcí daně. Tento postup je údajně Finanční správou akceptován pouze do 31. 12. 2015. Poslední možností elektronického odeslání je využití nabídky portálu „Ověření identity přihlášením do datové schránky“, kdy elektronický

podpis je nahrazen přístupovými hesly do datové schránky. Platí obecné pravidlo, že při odeslání jakékoliv zprávy datovou schránkou není nutný elektronický podpis.

Nepodá-li poplatník či plátcé přiznání elektronicky, uloží mu správce daně (finanční úřad) vždy pokutu ve výši 2 000 Kč za každé neelektronické podání. Správce daně totiž nemá žádné zákonné zmocnění od uložení pokuty upustit nebo ji snížit nebo ji prominout.

Od letošního roku nově platí, že při správě daní může v téže věci jednat za právnickou osobu jen jedna fyzická osoba, i když podle stanov za ni musí jednat více jednatelů nebo členů statutárního orgánu. Daňové přiznání tak může být podepsáno jen jednou osobou i v případech, kdy se podle společenské smlouvy podepisují vždy dva jednatelé společně. Tím odpadá problém podepisování přiznání dvěma elektronickými podpisy.

Je třeba mít na paměti, že fyzické osoby – plátcí DPH, kteří sice nemají datovou schránku, ale vztahuje se na ně režim přenesené daňové povinnosti a souhrnného hlášení, mají i nadále povinnost elektronického podání.

Povinnost podání v předepsané elektronické formě se týká nejen vlastních přiznání, ale i jeho příloh za podmínky, že jejich formát a struktura je zveřejněn na daňovém portálu v sekci Elektronická podání pro finanční správu. Rozvaha a výkaz zisků a ztrát podnikajících subjektů zveřejněna na daňovém portálu je, proto musí být podány elektronicky v předepsané formě. Příloha k účetní závěrce může být podána v jiném formátu (např. PDF či JPG) a vkládá se prostřednictvím E-příloh.

Účetní jednotky, které při zpracování účetní závěrky postupují podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., pro vybrané účetní jednotky, v platném znění,

nebo podle vyhlášky č. 507/2002 Sb., pro účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví, ve znění účinném do 31. prosince 2003, podle níž mohou doposud postupovat účetní jednotky vymezené § 38a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, mohou elektronické přílohy účinně nahradit elektronickými kopiemi Rozvahy, Výkazu zisku a ztráty, popř. Přehledu o změnách vlastního kapitálu, a přílohy účetní závěrky, vkládanými prostřednictvím E-příloh.

Účetním jednotkám, které podléhají povinnému auditu účetní závěrky, tj. uvedeným v § 20 odst. 1 písm. f) zákona o účetnictví, vzniká povinnost činit v úvodu vyjmenovaná podání elektronicky dnem, kdy jim vzniká povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Tato povinnost trvá, dokud trvá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Účetním jednotkám uvedeným v § 20 odst. 1 písm. c) až e) zákona o účetnictví vzniká povinnost činit podání elektronicky dnem sestavení účetní závěrky, která má být povinně ověřena auditorem, a trvá do dne sestavení takové účetní závěrky, která auditorem být ověřena nemusí.

Na závěr ještě jedno upozornění a jedna poznámka: veškeré přílohy k elektronicky podávanému

daňovému přiznání je nezbytné podat současně s přiznáním. Daňové přiznání tvoří s přílohami jeden celek (jeden soubor xml) a takto by mělo být i podáno. Ostatně daňový portál ani neumožňuje jiný postup. Není tedy technicky možné, aby daňové přiznání zpracoval a podal daňový poradce a přílohu k daňovému přiznání „Transakce mezi spojenými osobami“ zpracovala a podala účetní jednotka (obchodní korporace) sama. Formát a struktura datové zprávy (elektronického podání) je obecně stanovena pokynem D-349. Tento pokyn je dostupný na stránkách Finanční správy (www.financnisprava.cz).

Změny v oblasti elektronické komunikace se správci daně přinášejí v současné době velké množství nejasností a nezodpovězených otázek. Dané téma bylo projednáno na Koordinačním výboru s Komorou daňových poradců ČR, byly vydány další informace na stránkách Finanční správy. Od počátku roku 2015 se výklady a názory vyvíjejí a postupně dostávají jasnější obrysy pro obě zúčastněné strany – finanční správu i daňové subjekty.

■ **Ing. Hana Uhýrková**
Ing. Jana Janoušková

ING. HANA UHÝRKOVÁ

Absolvovala obor Účetnictví a finanční řízení podniku na Fakultě financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze. Je daňovou poradkyní, IFRS specialistou, splnila podmínky v systému certifikace účetních ve stupni „Účetní expert“. V současné době působí v rámci týmu společnosti KODAP, s.r.o.

ING. JANA JANOUŠKOVÁ

Absolvovala obor Ekonomická statistika na Fakultě národohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze. Působila v daňové správě (Finanční úřad v Novém Boru a Finanční ředitelství v Ústí nad Labem). V současné době působí v rámci týmu společnosti KODAP, s.r.o. Specializuje se na správu daní.

Novela zákona o účetnictví

V rámci konference pořádané Komorou certifikovaných účetních dne 15. dubna 2015 vystoupil i Ing. František Linhart z Ministerstva financí s příspěvkem na téma novela zákona o účetnictví. Tato novela reaguje na novelizovanou evropskou direktivu a v současnosti je projednávána v Poslanecké sněmovně PČR.

Příprava novely byla po celou dobu Ministerstvem financí konzultována s členy tzv. pracovní skupiny, kterou tvořili zástupci profesních organizací (Komora auditorů, Komora daňových poradců, Vysoká škola ekonomická, Komora certifikovaných účetních). Díky této iniciativě ministerstva se podařilo do novely zákona prosadit i změny nad rámec těch, které vyžadovala evropská směrnice.

Novela přináší následující hlavní změny:

- definici subjektu veřejného zájmu;
- jemnější kategorizaci účetních jednotek (zavedení mikropodniku, malého podniku, středního a velkého podniku);
- povinnost sestavit výkaz o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu pro střední a velké podniky;
- malé a mikropodniky sestavují závěrku ve zkráceném rozsahu a nemusí zveřejnit výkaz zisku a ztráty;
- definuje účel účetní závěrky pro potřeby externích uživatelů;
- upravuje formulace událostí po rozvahovém dni;
- upravuje klasifikaci skupiny a terminologii v oblasti konsolidovaných účetních závěrek;
- omezuje vyplácení dividend (podílů na zisku) v případě, kdy účetní jednotka zároveň

vykazuje výsledky vlastního výzkumu a vývoje v rozvaze;

- doplňuje ustanovení týkající se „Zprávy o platbách vládám“;
- opět zavádí jednoduché účetnictví.

Podívejme se nyní na některé z nich podrobněji.

ZMĚNY SOUVISEJÍCÍ SE ZMĚNOU EVROPSKÉ DIREKTIVY

Stávající dělení účetních jednotek se rozšířilo na mikropodniky, malé podniky, střední podniky, velké podniky a subjekty veřejného zájmu. Kategorie podniku je dána jeho velikostí (viz tabulka č. 1).

Malá, mikro a střední účetní jednotka je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje dvě z uvedených kritérií. Velkou účetní jednotkou je taková účetní jednotka, která k rozvahovému dni překračuje alespoň dvě kritéria pro střední účetní jednotku. Velkou účetní jednotkou je vždy i subjekt veřejného zájmu.

Jemnější kategorizace umožňuje lépe přizpůsobit povinnosti při vykazování a zveřejňování informací z účetnictví. Mikropodniky jsou chráněny směrnici EU a členské země jim nesmí přidávat žádné administrativní povinnosti nad rámec těch, které jsou ve směrnici definovány. Např. malé a mikropodniky již nebudou v příloze

Tabulka č. 1

	Aktiva celkem	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro účetní jednotka	9 000 000 Kč	18 000 000 Kč	10
Malá účetní jednotka	100 000 000 Kč	200 000 000 Kč	50
Střední účetní jednotka	500 000 000 Kč	1 000 000 000 Kč	250

k účetní závěrce zveřejňovat výkaz zisku a ztráty. Za **subjekt veřejného zájmu** se považuje emitent cenných papírů na regulovaném trhu, úvěrové instituce, pojišťovny a zajišťovny, penzijní společnosti a zdravotní pojišťovny.

OMEZENÍ VYPLÁCENÍ DIVIDEND, PODÍLŮ NA ZISKU

Direktiva omezuje vyplácení zisků v případech, kdy zároveň účetní jednotka vykazuje v aktivech výsledky vlastního výzkumu a vývoje. Hodnota nerozdělených zisků ve vlastním kapitálu musí být minimálně na úrovni neodepsaných nákladů na vlastní výzkum a vývoj.

ZPRÁVY O PLATBÁCH VLÁDÁM

K této problematice důvodová zpráva Ministerstva financí uvádí: „Tuto zprávu budou sestavovat velké účetní jednotky a subjekty veřejného zájmu především z důvodu větší transparentnosti plateb odváděných vládám. Bude se jednat o účetní jednotky, které působí v těžebním průmyslu nebo v odvětví těžby dřeva. V této samostatné zprávě se budou vykazovat významné platby, které dotčené účetní jednotky odvádějí vládám zemí, ve kterých působí. Ve zprávě se budou uvádět druhy plateb, které jsou srovnatelné s platbami, které zveřejňují podniky zapojené do iniciativy pro transparentnost těžebního průmyslu (EITI). Ve zprávě budou údaje uváděny v členění podle zemí a podle projektů. Ve zprávě není nutné zohledňovat jakoukoli platbu, ať už byla provedena najednou nebo jako řada souvisejících plateb, pokud její výše nepřesahuje za účetní období částku 100 000 EUR (v přepočtu 2 600 000 Kč), čímž je zdůrazněna zásada významnosti.“

OSTATNÍ ZMĚNY

Poprvé v historii zákona o účetnictví bude zákon obsahovat **definici účelu účetní závěrky**: „Účelem účetní závěrky je poskytovat informace pro ekonomická rozhodování externích uživatelů“. Přestože by se mohlo zdát, že jde pouze o formální či teoretickou proklamaci, má tato definice rozsáhlé praktické důsledky. Je vodítkem pro účetní jednotky při volbě účetních metod a postupů, napomáhá při sestavení přílohy k účetní závěrce, připomíná účetním jednotkám, pro koho účetní závěrku sestavují a jaké informace externí uživatelé očekávají, že v ní najdou.

UDÁLOSTI PO ROZVAHOVÉM DNI

Dosavadní úprava ponechávala prostor na dohady o tom, co znamená, že účetní jednotka účtuje „...podle stavu ke konci rozvahového dne...“. Nová úprava jasně definuje, že v účetnictví běžného účetního období musí být k rozvahovému dni zohledněn dopad událostí, které nastaly do konce rozvahového dne, i když se informace o těchto událostech staly účetní jednotce zřejmými až mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky. Na druhou stranu v případě, že mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky došlo k významným událostem, které nastaly až po rozvahovém dni, jsou důsledky těchto událostí popsány a jejich ekonomické dopady kvantifikovány pouze v příloze k účetní závěrce. Takové události tedy neovlivňují rozvahu a výkaz zisku a ztráty.

JEDNODUCHÉ ÚČETNICTVÍ

Součástí návrhu zákona je i nová úprava režimu jednoduchého účetnictví a možnost jeho použití určenými účetními jednotkami při splnění stanovených podmínek. Jedná se zejména o velmi malé účetní jednotky, které nebyly založeny za účelem dosahování zisku (např. malé spolky) a pro něž by vedení podvojného účetnictví bylo administrativně a finančně náročné. Vedení jednoduchého účetnictví je umožněno pro spolky, odbory, zaměstnanecské svazy, honební spolky apod. s výší majetku do 3 mil. Kč a výší příjmů do 3 mil. Kč, kteří nejsou plátcí daně z přidané hodnoty.

V souvislosti s těmito změnami probíhají i práce na novelizaci prováděcích vyhlášek. Těmito změnám se budeme věnovat v některém z následujících čísel Bulletinu.

■ Ing. Alice Šrámková

Interpretace NÚR č. I-31

Mezitímní účetní výkaznictví

POPIS PROBLÉMU

1. Některé účetní jednotky zveřejňují účetní informace mimo své řádné nebo mimořádné účetní závěrky („mezitímní účetní výkaznictví“). Zveřejněním se v této interpretaci rozumí zpřístupnění účetních informací osobám mimo účetní jednotku.
2. Mezitímní účetní výkaznictví je po těchto účetních jednotkách požadováno právními předpisy (např. v případě mezitímní účetní závěrky podle zákona o účetnictví), může vyplývat ze smluv (např. smlouvy o úvěru), může být vyžadováno regulačními orgány či majiteli nebo může být zcela dobrovolné.
3. Rozsah mezitímního účetního výkaznictví může být různý: může se jednat o informace, které svým rozsahem odpovídají obsahu účetní závěrky či účetnímu výkazu, nebo se může jednat pouze o prezentaci specifických prvků, účtů či položek účetních výkazů. Může se např. jednat o mezitímní výkaz odpovídající svým obsahem rozvaze, soupis pohledávek, opravných položek k pochybným pohledávkám, zásob, soupis rezerv či soupis plateb v souvislosti s pronájmem majetku. Související příloha obvykle tvoří popis významných účetních pravidel a další vysvětlující informace týkající vykazované mezitímní účetní informace.
4. Mezitímní účetní výkaznictví může být pravidelné (např. pololetně, čtvrtletně nebo měsíčně) nebo jednorázové (nahodilé, pro zvláštní účely, ad hoc).
5. Mezitímní účetní výkaznictví slouží všem, kteří vyžadují relevantní informace o aktuální finanční situaci a vývoji hospodaření účetní jednotky od poslední řádné účetní závěrky. Znalost těchto informací může být například nutná při rozhodování o rozdělení zisku a obdobných transakcí s vlastníky společnosti, pokud jsou činěna s takovým časovým odstupem od poslední řádné účetní závěrky, že již

nelze považovat v ní vykázané informace za aktuální a tudíž relevantní.

6. Mezitímní účetní výkaznictví není českými účetními předpisy upraveno mimo případ mezitímní účetní závěrky. I tato pravidla jsou však velmi stručná, omezující se v zásadě na to, že na mezitímní účetní závěrku se použijí ustanovení zákona o účetnictví vztahující se na účetní závěrky obecně.
7. Základními problémy řešenými touto interpretací jsou tedy následující otázky:
 - a) jaká pravidla a požadavky se vztahují na mezitímní účetní výkaznictví, a
 - b) zda jsou tato pravidla pro všechny formy mezitímního výkaznictví stejná, a pokud ne, jak se liší.
8. Cílem této interpretace je stanovení pravidel pro mezitímní účetní výkaznictví, nikoli nahrazení či modifikace stávajících pravidel obsažených v účetních předpisech nebo stanovených příslušným regulátorem.

ŘEŠENÍ

Pravidelně se opakující mezitímní účetní výkaznictví, které svým rozsahem odpovídá účetní závěrce.

9. Mezitímní účetní výkaznictví, které svým rozsahem odpovídá účetní závěrce, tj. veškeré standardní součásti účetní závěrky stanovené zákonem o účetnictví (účetní výkazy a příloha) a které se pravidelně (např. pololetně, čtvrtletně, měsíčně) opakuje (dále jen „pravidelné mezitímní účetní výkaznictví“), podléhá, pokud dále není uvedeno jinak, stejným účetním pravidlům jako sestavení řádné účetní závěrky.
10. Podle principu uvedeného v předchozím odstavci se k mezitímnímu účetnímu období v zásadě přistupuje stejně, jako by se jednalo o standardní roční účetní období. To znamená, že do mezitímního účetního výkaznictví musí být zahrnuty na aktuálním principu všechny

účetní operace, které se daného mezitímního období týkají bez ohledu na to, kdy byly zaplacený, nebo kdy se o nich účetní jednotka dozvěděla. Zejména se jedná o následující:

- a) v mezitímních obdobích se účtují i ty operace, které účetní jednotky někdy účtují jen k datu sestavení řádné účetní závěrky, jako jsou např. nerealizované kurzové rozdíly, přeceňování na reálnou hodnotu, opravné položky k různým typům aktiv, manka, dohadné položky, rezervy, daň z příjmů apod.,
 - b) náklady a výnosy, které se vyskytují sezónně nebo cyklicky (opakující se letní nebo zimní prodejní sezóny apod.), se považují za výnosy a náklady toho mezitímního období, ve kterém nastaly,
 - c) nahodilé a jednorázové transakce (škody, jednorázové opravy, dotace apod.) se považují za výnosy a náklady toho mezitímního období, ve kterém nastaly,
 - d) náklady a výnosy, které se vztahují rovnoměrně k celému ročnímu účetnímu období (např. nájemné placené na celé účetní období, roční odměny zaměstnancům apod.) se časově rozliší do všech mezitímních období, kterých se to týká.
11. Pravidelné mezitímní účetní výkaznictví se liší od sestavení řádné účetní závěrky zejména tímto:
- a) významnost se posuzuje vzhledem k údajům zveřejňovaným v rámci mezitímního výkaznictví a vzhledem k účelu mezitímních informací. Přitom je však třeba respektovat, že v mezitímním účetním výkaznictví se obvykle používají ve větší míře odhady, než je tomu v případě řádné účetní závěrky,
 - b) některé účetní operace uvedené v odst. 9 se při sestavování řádné účetní závěrky účtují na základě inventarizace (opravné položky, manka apod.). Při mezitímním výkaznictví lze tyto operace zaúčtovat i na základě odhadů založených na alternativních postupech. Vhodnost alternativních postupů se posuzuje s ohledem na významnost podle předchozího odstavce.
12. Srovnávací informace v mezitímních účetních výkazech se uvedou tak, že:

- a) srovnávacím obdobím pro stavové veličiny rozvahových položek ke konci všech mezitímních účetních období je vždy stav k poslednímu rozvahovému dni z řádné účetní závěrky,
 - b) srovnávacím obdobím pro tokové veličiny výsledovky, výkazu o peněžních tocích, či výkazu o změnách o vlastním kapitálu je vždy stejné mezitímní období minulého účetního období,
 - c) mezitímní výsledovka se vykazuje vždy jak za dané mezitímní účetní období, tak i od počátku účetního období kumulovaně (např. za druhé čtvrtletí a zároveň za první pololetí).
13. V příloze k mezitímnímu účetnímu výkaznictví účetní jednotka popíše přinejmenším:
- a) principy, na základě kterých byl stanoven její hospodářský rok,
 - b) účel sestavení mezitímního účetního výkaznictví,
 - c) podstatu a vlastnosti cyklických a sezónních nákladů a výnosů,
 - d) podstatu a vlastnosti významných jednorázových, či nahodilých nákladů nebo výnosů, ke kterým došlo v průběhu mezitímního období,
 - e) významné události, které nastaly v běžném a/nebo srovnávacím období,
 - f) souhrn podstatných účetních pravidel a další vysvětlující informace vč. veškerých změn v účetních pravidlech, které nastaly oproti poslední řádné účetní závěrce a které bude účetní jednotka aplikovat v řádné účetní závěrce v aktuálním účetním období, vč. vyčíslení dopadů změny příslušného účetního pravidla na finanční situaci a hospodářský výsledek.
14. Pokud účetní jednotka sestavuje konsolidovanou účetní závěrku, měla by účetní jednotka poskytovat i konsolidované mezitímní účetní výkaznictví.

ZKRÁCENÉ PRAVIDELNÉ MEZITÍMNÍ VÝKAZNICTVÍ

15. Pravidelné mezitímní výkaznictví může být vyhotoveno i ve zkrácené podobě tak, že jsou z účetních výkazů zveřejněny jen součtové řádky doplněné o vybrané komentáře nahrazující přílohu.

16. Pro zkrácené pravidelné mezitímní výkaznictví platí pravidla uvedená v odst. 9 až 14 vyjma požadavků na podrobnost údajů uváděné ve výkazech a příloze.

JEDNORÁZOVÉ MEZITÍMNÍ ÚČETNÍ VÝKAZNICTVÍ, KTERÉ SVÝM ROZSAHEM ODPOVÍDÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

17. Na jednorázové mezitímní účetním výkaznictví, které svým rozsahem odpovídá účetní závěrce (dále jen „jednorázové mezitímní účetní výkaznictví“) vč. mezitímní účetní závěrky vymezené zákonem o účetnictví, se vztahují, není-li uvedeno jinak, odstavce 9 až 13 a 15 až 16.

18. Pokud u takových veličin nejsou k dispozici srovnávací údaje, které by byly srovnatelné, srovnávací údaje se neuvedou a odst. 12 písm. b) a c) se nepoužijí.

MEZITÍMNÍ VYKÁZÁNÍ JEDNOTLIVÝCH ÚČETNÍCH VÝKAZŮ, PRVKŮ, ÚČTŮ ČI POLOŽEK ÚČETNÍCH VÝKAZŮ

19. Při mezitímní vykázání jednotlivých účetních výkazů, prvků, účtů či položek účetních výkazů se postupuje tak, jako by tyto vybrané účetní informace měly být součástí pravidelného či jednorázového mezitímního účetního výkaznictví (podle povahy).

20. Srovnávací informace se nemusí uvádět. Pokud se uvedou, musí být srovnatelné.

ZDŮVODNĚNÍ ZÁVĚRŮ

21. Stanovení pravidel pro mezitímní účetní výkaznictví je důležité proto, že je používáno k průběžnému informování o aktuálním vývoji výkonnosti a finanční situace účetní jednotky, podle kterého činí zásadní rozhodnutí řada uživatelů (investoři na kapitálovém trhu, poskytovatelé úvěrů apod.). Vzhledem k absenci účetních právních předpisů upravujících obsah takového výkaznictví závěrek a vzhledem ke skutečnosti, že nebývá povinnost jej ověřit auditorem, mohou být takové informace při nesprávném postupu při jejich sestavení zavádějící.

22. Úkolem této interpretace je zajistit, aby informace zveřejňované prostřednictvím mezitímního účetního výkaznictví byly konzistentní, srovnatelné a poskytovaly aktuální a úplný

pohled na hospodaření účetní jednotky za vykazované mezitímní období. Z uvedeného důvodu tato interpretace doporučuje, aby pro mezitímní účetní výkaznictví byla použita účetní jednotkou obdobná pravidla, jako v případě řádné účetní závěrky.

23. Obecná zásada, že postupy použité pro mezitímní účetní výkaznictví jsou v principu shodné s pravidly pro sestavení řádné účetní závěrky, umožňuje účetním jednotkám vyřešit i ty konkrétní případy a operace, které nelze dopředu předvídat, nebo v této interpretaci jmenovitě uvádět.

24. Vzhledem k tomu, že základním účetním obdobím, na které se uplatňují veškeré zásady, principy a účetní metody je roční období, využívá mezitímní účetní výkaznictví některé úlevy a výjimky, které jsou popsány v části „Řešení“ této interpretace. Z důvodu těchto výjimek nelze aplikovat na mezitímní účetní výkaznictví v plné míře všechny účetní postupy tak, jako by tomu bylo v případě řádné účetní závěrky.

25. Pro zajištění kvality mezitímního účetního výkaznictví je zásadní správné stanovení hospodářského roku s ohledem na sezónní a cyklickou povahu činnosti účetní jednotky. Účetní období by mělo být stanoveno tak, aby se jeho začátek a konec kryl se začátkem a koncem cyklu způsobeného sezónností prováděné podnikatelské činnosti, pokud to je proveditelné a nebrání tomu jiné okolnosti, např. sestavování konsolidované účetní závěrky skupiny.

26. Cyklické výnosy a náklady se přiřazují příslušné části účetního období a nikoli celému ročnímu období, protože princip srovnatelnosti nákladů a výnosů se v případě tohoto typu nákladů a výnosů uplatňuje mezi stejnými částmi různých ročních účetních období nebo až za roční období jako celek. V důsledku toho se také upřednostňuje časová souvislost výnosů a nákladů s daným mezitímním obdobím nad věcnou souvislostí mezi výnosy a náklady.

27. To, že zákon o účetnictví v případě mezitímního účetních závěrek nevyžaduje inventurizaci, neznamená, že účetní jednotka nemusí účtovat o transakcích, které se na základě inventurizace obvykle účtují. Dokonce se

může ukázat, že provedení inventarizace bude nutné, pokud ji nebude možné nahradit jinými alternativními postupy s ohledem na významnost.

28. Tato interpretace nestanovuje okruh účetních jednotek, které mají povinnost provádět mezitímní účetní výkaznictví, protože tato povinnost je jim uložena jinými právními předpisy nebo smluvními ujednáními. Tyto předpisy

nebo ujednání rovněž určují za jaké období, do kdy, komu a jakým způsobem má být mezitímní účetní výkaznictví předloženo.

**TUTO INTERPRETACI SCHVÁLILA NÚR
DNE 13. ŘÍJNA 2014**

■ **Zpracovatel interpretace:
doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D.**

**Namísto zvýšení platu si vás přidám
mezi přátele na Facebooku.**

Nová legislativa

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

Částka č. 10 – rozeslána dne 29. ledna 2015:

NÁLEZ ÚSTAVNÍHO SOUDU Č. 14/2015 SB., ve věci návrhu na zrušení § 158 písm. a) zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

Částka č. 13 – rozeslána dne 5. února 2015:

ZÁKON Č. 23/2015 SB., kterým se mění zákon č. 338/1992 Sb., **O DANI Z NEMOVITÝCH VĚCÍ**, ve znění pozdějších předpisů (účinnost dnem 1. ledna 2016 s výjimkou).

ZÁKON Č. 24/2015 SB., kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (účinnost dnem 1. ledna 2015 s výjimkou).

ZÁKON Č. 25/2015 SB., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (účinnost dnem 1. ledna 2015).

Částka č. 17 – rozeslána dne 20. února 2015:

VYHLÁŠKA Č. 35/2015 SB., kterou se mění vyhláška č. 421/2012 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona (účinnost dnem 20. února 2015).

Částka č. 37 – rozeslána dne 17. dubna 2015:

ZÁKON Č. 84/2015 SB., kterým se mění zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (účinnost dnem 1. května 2015) – novelizuje též zákony o daních z příjmů, zaměstnanosti, o dani z nemovitých věcí).

ZÁKON Č. 87/2015 SB., kterým se mění některé zákony v souvislosti s účinností rekodifikace soukromého práva (účinnost dnem 1. května 2015).

VYHLÁŠKA Č. 88/2015 SB., o odměně správce pověřeného správou podílu v obchodní korporaci a o náhradě jeho hotových výdajů (účinnost dnem 1. června 2015).

ZE SBÍRKY MEZINÁRODNÍCH SMLUV

Částka č. 10 – rozeslána dne 3. března 2015:

SDĚLENÍ MINISTERSTVA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ Č. 17/2015 SB.M.S., o sjednání Protokolu mezi Českou republikou a Belgickým královstvím ke Smlouvě mezi Českou republikou a Belgickým královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku a Protokol k ní (platnost dnem 13. ledna 2015).

Z ÚŘEDNÍHO VĚSTNÍKU EVROPSKÉ UNIE

Úřední věstník EU – L 5 – publikován dne 9. ledna 2015:

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) Č. 2015/28, kterým se mění nařízení (ES) č. 1126/2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES)

č. 1606/2002, pokud jde o mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) 2, 3 a 8 a mezinárodní účetní standardy (IAS) 16, 24 a 38 (platnost dnem 12. ledna 2015).

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) Č. 2015/29, kterým se mění nařízení (ES) č. 1126/2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, pokud jde o mezinárodní účetní standard (IAS) 19 (platnost dnem 12. ledna 2015).

Úřední věstník EU - L 47 - publikován dne 20. února 2015:

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) Č. 2015/272, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 612/2013 o provozování registru hospodářských subjektů a daňových skladů, souvisejících statistikách a předkládání zpráv podle nařízení Rady (EU) č. 389/2012 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní (platnost dnem 12. března 2015).

UPOZORNĚNÍ:

V souladu s nařízením Rady (EU) č. 216/2013 o elektronickém vydávání Úředního věstníku Evropské unie, počínaje 1. červencem 2013 bude pouze elektronické vydání Úředního věstníku považováno za autentické a právně závazné.

Pokud v důsledku nepředvídatelných a mimořádných okolností nebude možné publikovat elektronické vydání Úředního věstníku, bude za autentické a právně závazné považováno tištěné vydání v souladu s podmínkami stanovenými v čl. 3 nařízení.

Na technické podpoře mi řekli, že problém se nachází někde mezi klávesnicí a mým křeslem

Převzato z e15.cz

Informace Ministerstva financí ČR a Finanční správy ČR

**Z INFORMACÍ ZVEŘEJNĚNÝCH NA INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH
MINISTERSTVA FINANCÍ ČR RESP. FINANČNÍ SPRÁVY ČR ***

- Pokyn GFŘ č. D-18 k ručení v daňovém řízení (7. ledna 2015).
- Pokyn GFŘ č. D-20: Stanovení jednotných kurzů za zdaňovací období 2014 podle § 38 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění (9. ledna 2015).
- Informace GFŘ ze dne 12. ledna 2015 k povinnému elektronickému podávání podle § 101 zákona o DPH (14. ledna 2015).
- Informace GFŘ ze dne 23. ledna 2015 k uplatnění sazeb DPH od 1. ledna 2015 (23. ledna 2015).
- Finanční zpravodaj č. 1/2015 (30. ledna 2015).
- Pokyn GFŘ č. D-21 ze dne 12. února 2015, k promíjení příslušenství daně (13. února 2015).
- Pokyn GFŘ č. D-22 ze dne 6. února 2015, k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (10. února 2015).
- Upozornění GFŘ ze dne 6. února 2015 k registračnímu údaji „skutečné sídlo“ (11. února 2015).
- Upozornění GFŘ ze dne 19. února 2015 k vykazování plnění vyjmenovaných v § 10i zákona o DPH v daňovém přiznání (19. února 2015).
- Informace GFŘ ze dne 24. února 2015 k aplikaci ustanovení § 72 odst. 4 daňového řádu (24. února 2015).
- Informace GFŘ, ze dne 11. března 2015, k aplikaci režimu přenesení daňové povinnosti na vybraná plnění v letech 2015/2016 (11. března 2015).
- Informace GFŘ pro plátce daně k soukromému životnímu pojištění (13. března 2015).
- Metodická pomůcka k povinnému elektronickému podání podle § 72 odst. 4 a souvisejících DŘ (19. března 2015).
- Finanční zpravodaj č. 2/2015 (20. března 2015).
- Finanční zpravodaj č. 3/2015 (26. března 2015).
- Informace GFŘ – Elektronické podání „Oznámení FATCA“ (30. března 2015).
- Informace GFŘ – DPH – zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS) – (31. března 2015).
- Metodický pokyn GFŘ k posečkání (10. dubna 2015).

* Většina materiálů je zveřejněna též na internetových stránkách Komory.

Ze Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

ROZHODNUTÍ Č: 3062

Daň z převodu nemovitostí: zajišťovací převod práva; zpětný převod nemovitosti na dlužníka

- I. Účelem § 8 odst. 1 písm. b) a § 25 odst. 4 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění zákona č. 261/2007 Sb. je docílit jakéhosi „zajišťovacího“ zaplacení daně z převodu nemovitosti pro případ, že by nemovitost převedená z dlužníka na věřitele za účelem zajištění pohledávky věřitele za dlužníkem byla místo zpětného převedení na dlužníka převedena na třetí osobu nebo zůstala ve vlastnictví věřitele.
- II. Dojde-li ke zpětnému převodu vlastnického práva na dlužníka, který nesplnil zajištěnou pohledávku, je nutné posoudit povahu takového převodu s ohledem na smluvní ujednání mezi původním věřitelem a dlužníkem, tzn. zjistit, zda se skutečně jedná o zpětný převod v širším rámci smluvních vztahů spojených s původním zajištěním pohledávky (§ 25 odst. 4 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí).

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2014, čj. 7 Afs 84/2013 – 25)

ROZHODNUTÍ Č: 3063

Cl: ověřování certifikátu o preferenčním původu zboží; dodatečné zaúčtování cla

Jestliže k žádosti českých celních orgánů příslušný úřad země vývozu ani nemohl fakticky přistoupit k procesu verifikace, protože certifikát osvědčující preferenční původ zboží jím nebyl vydán, a nešlo tak o pravý dokument, byl žalovaný (stěžovatel) oprávněn dodatečně zaúčtovat celou částku cla, neboť aplikace čl. 220 odst. 2 písm. b) nařízení č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, nepřipadala v úvahu. Nelze totiž hovořit o chybě, kterou

způsobily samotné příslušné orgány země vývozu. Legitimnímu očekávání osoby povinné clo zaplatit nepřísluší v takovém případě ochrana ve smyslu tohoto článku.

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2014, čj. 1 Afs 117/2013 – 39)

ROZHODNUTÍ Č: 3075

Daň z příjmů: osvobození příjmů z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je osvobozen primárně prodej domu či bytu, až sekundárně i související pozemek. Je-li samostatnou smlouvou prodáván jen pozemek, nepožívá osvobození od daně podle tohoto ustanovení.

(podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2013, čj. 11 Af 47/2011 - 61)

ROZHODNUTÍ Č: 3076

Daň z příjmů: poplatek za zprostředkování; uznatelnost výdaje

Poplatek za zprostředkování placený za účelem zajištění stravování zaměstnanců jejich zaměstnavatelem provozovateli stravenkového systému vedle částky za stravenky je zásadně součástí ceny jídla, a tedy výdajem (nákladem) ve smyslu § 24 odst. 2 písm. j) bodu 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jehož zákonem stanovená část (55 %) je pro účely daní z příjmů daňově uznatelným výdajem (nákladem).

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2014, čj. 7 Afs 33/2013 – 34)

ROZHODNUTÍ Č: 3091

Daňové řízení: postup k odstranění pochybností

Daň z přidané hodnoty: uplatnění nadměrného odpočtu

Postup k odstranění pochybností (§ 89 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád) je procesním prostředkem k neprodlenému a bezpro-

střednímu zjištění či ověření řádného splnění daňových povinností daňovým subjektem, který je prioritním nositelem břemene tvrzení a tomu odpovídajícím břemene důkazního. Legislativní koncepce daňové kontroly a postupu k odstranění pochybností nedává správci daně ničím neomezenou možnost vybírat, který postup při správě daní v konkrétním případě zvolí, a jak dlouho a v jaké intenzitě v něm bude pokračovat. Postup k odstranění pochybností nesmí být volně zaměňován s daňovou kontrolou. (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2014, čj. 1 Aps 20/2013 – 61)

ROZHODNUTÍ Č. 3092

Daň z příjmů: sleva na dani z titulu investiční pobídky; období uplatnění slevy

- I. Daňový subjekt čerpající slevu na dani z titulu investiční pobídky podle § 35b odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je oprávněn zvolit, ve kterém roce z období stanoveného v uvedeném ustanovení slevu uplatní a zda ji vůbec uplatní; je zcela v jeho dispozici, zda slevu na dani uplatní v každém zdaňovacím období nebo pouze v některém z nich, a to v průběhu období stanoveného zákonem pro čerpání slevy. Citované ustanovení určuje toliko období (tj. určitý časový úsek), ve kterém může subjekt slevu čerpat, neurčuje však období, kdy tak musí poprvé učinit, ani to, zda tak musí učinit vůbec.
- II. Situaci, kdy nárok na slevu na dani z titulu investiční pobídky zaniká, stanoví pouze § 35b odst. 7 zákona o daních z příjmů, v žádném případě takový důsledek nelze dovozovat z § 35b odst. 4 citovaného zákona. Pokud totiž daňový subjekt uplatní např. slevu v určeném pětiletém období (podle zákona č. 192/2012 Sb., nyní v desetiletém – pozn. soudu), které začíná třetím rokem od poskytnutí příslibu pouze v některém roce, popř. ji neuplatní v žádném roce, důsledkem je pouze to, že přiznané investiční pobídky formou slevy na dani daňový subjekt v plném rozsahu, popř. vůbec nevyužije, jinými slovy, o toto daňové zvýhodnění přichází.

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, čj. 5 Afs 59/2013 – 55)

ROZHODNUTÍ Č. 3093

Daň z příjmů: rezerva jako daňový výdaj

Hodnocení ekonomického smyslu vytváření rezerv na opravu hmotného majetku podle § 7 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, hraje zásadní roli při posuzování opodstatněnosti těchto rezerv. Nezákonná je rezerva, jejímž jediným účelem je získání neoprávněného daňového zvýhodnění. Tak tomu bude zejména v situaci, kdy nejsou opravy hmotného majetku, na které je rezerva vytvářena, od počátku uskutečnitelné. Oproti tomu v případě, že uskutečnění plánovaných oprav není jisté, ale stále se jedná o jednu z možných variant budoucího vývoje podnikatelského záměru daňového subjektu (např. vedle rekonstrukce mající povahu technického zhodnocení, na niž rezervu vytvářet nelze), vytváření rezervy na tyto opravy není v rozporu se zákonem.

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2014, čj. 6 Afs 23/2014 – 35)

ROZHODNUTÍ Č. 3107

Daň z příjmů: sleva na dani; ekonomické principy běžných obchodních vztahů

- I. Podle § 35a odst. 2 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se zásadně má za to, že poplatník nezvýšil základ pro výpočet slevy na dani obchodními operacemi ve vztazích s osobami uvedenými v § 23 odst. 7 citovaného zákona způsobem, který neodpovídá ekonomickým principům běžných obchodních vztahů. Pokud však správce daně prokáže, že v hospodaření poplatníka se vyskytují obchodní operace s osobami uvedenými v citovaném ustanovení, které se navenek jeví tak, že neodpovídají ekonomickým principům běžných obchodních vztahů, je na poplatníkovi, aby unesl své důkazní břemeno ohledně toho, že uvedené obchodní operace ve skutečnosti takový charakter neměly a že naopak jejich povaha principům běžných obchodních vztahů odpovídá, jakkoli nemusela být navenek patrná.
- II. Plní-li právně samostatná osoba v rámci skupiny spojených osob [§ 23 odst. 7 písm. a) nebo b) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů] fakticky roli pobočky, výrobního závodu, subdodavatele, dílčí složky či zastoupení v určitém regionu, jsou ekonomické podmínky její

činnosti zpravidla výrazně odlišné od situace, kdy by stejné činnosti vykonávala samostatně a komplexně, bez začlenění v rámci skupiny spojených osob. Právně samostatná osoba v rámci skupiny spojených osob musí být v takovém případě posuzována podle toho, jakou roli v rámci skupiny hraje, a musí být porovnávána se subjekty plnícími podobnou roli.

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2014, čj. 7 Afs 95/2012 - 47)

ROZHODNUTÍ Č: 3108

Daň z příjmů: příjmy ze závislé činnosti; spolupráce se zahraniční pracovní agenturou

Právo Evropské unie: volný pohyb služeb

Ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, nelze použít v případě agentury práce se sídlem v jiném členském státě dlouhodobě působící na území České republiky pomocí organizační složky (pobočky) zapsané v českém obchodním rejstříku, neboť to odporuje evropskému principu volného pohybu služeb (čl. 56 Smlouvy o fungování Evropské unie).

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2014, čj. 1 Afs 38/2012 - 127)

ROZHODNUTÍ Č: 3114

Důchodové pojištění: náhradní doba pojištění

Dobu trvání pracovní neschopnosti získanou podle právních předpisů platných před 1. 1. 1996 je třeba hodnotit jako náhradní dobu za

předpokladu, že zaměstnanci vznikl nárok na nemocenské dávky, a to bez ohledu na to, zda mu tyto dávky byly skutečně vyplaceny.

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2014, čj. 3 Ads 58/2013 - 26)

ROZHODNUTÍ Č: 3124

Daň z přidané hodnoty: nárok na odpočet DPH

I. Registrační povinnost (§ 125 až § 131 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád) je otázkou pouze evidenční, nikoliv rozhodující pro plnění povinností a uplatnění práv plátce.

II. Nepřiznání nároku na odpočet DPH je výjimkou ze základní zásady, kterou tento nárok představuje, proto nepřiznání nároku na odpočet odběrateli nelze opírat toliko o zjištění, že dodavatel nebyl plátcem registrovaným.

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2014, čj. 8 Afs 59/2013 - 33)

ROZHODNUTÍ Č: 3134

Zaměstnanost: zaměstnávání cizinců

Cizinci, kteří jsou společníky obchodní společnosti a kteří pro obchodní společnost vykonávají činnost, na niž nelze pohlížet jako na pouhý výkon práv a povinností vyplývajících z kapitálové účasti v obchodní společnosti, nýbrž jako na plnění běžných úkolů obchodní společnosti, musí podle § 89 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, mít platné povolení k zaměstnání.

(podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2014, čj. 9 Ads 1/2014 - 47)

Komora také na LinkedIn

Sdílejte své kontakty a zkušenosti
v naší skupině na síti profesionálů

Monitor

CIZINCI V ČELE FIREM. Třicet procent velkých českých společností, které zaměstnávají přes 250 zaměstnanců, řídí cizinci. Průměrná základní mzda těchto manažerů je 230 tisíc korun. Vyplyvá to ze studie společnosti Anderson Willinger, která se zaměřuje na přímé vyhledávání vrcholových manažerů. Zapojilo se do ní 340 nejvyšších šéfů. „Zdaleka nejvíc investic mají v Česku německé podniky, a tak není divu, že desetinu tuzemských podniků vedou právě Němci. Následují Francouzi s pětiprocentním podílem. Celkem čtyři procenta manažerů ze Slovenska lze vysvětlit spíše jazykovou a kulturní blízkostí obou zemí než nutností dosazovat vlastní management, který dohlédne na investice,“ uvedla partnerka Anderson Willinger Lucie Teislerová.

INVESTIČNÍ PŘITAŽLIVOST ČR STÁLE KLESÁ.

Přede dvěma lety byla Česká republika podle magazínu BloombergMarkets pátou nejlepší zemí pro investory, kteří se zaměřují na rozvíjející se trhy. Postupně se však propadla až na letošní dvanácté místo.

„Na burze není do čeho investovat,“ upozorňuje na jeden ze zásadních nedostatků Milan Vaníček, ředitel odboru analýz finančního trhu J&T Banky. Všechny ekonomiky před Českem navíc mají rychlejší hospodářský růst. Kromě odhadovaného růstu hrubého domácího produktu hodnotil

magazín dalších osmnáct kritérií jako cenu akcií k vlastnímu jmění, likviditu na burze, hrozbu krachu země, kolísavost kurzu nebo např. to, jak konkrétní stát umožňuje soukromé podnikání. Velkým problémem pražské burzy je podle expertů právě likvidita na burze. „Ve srovnání s dobou před třemi čtyřmi lety je objem obchodů poloviční. Zatímco ještě v roce 2012 byl průměrný denní objem obchodů s akciemi na pražské burze přes miliardu korun, v minulém roce to bylo zhruba 614 milionů. V předkrizovém roce 2007 přesáhl objem akciových obchodů za den v průměru dokonce čtyři miliardy korun.“

V minulosti navíc tuzemský trh lákal zahraniční investory svým potenciálem ekonomického růstu, který byl ještě posílen vstupem republiky do Evropské unie v roce 2004.

Českou republiku tak poráží z evropských zemí nejen desáté Polsko, ale též Lotyšsko, které je deváté. A Maďarsko, jemuž během finanční krize pomáhal Mezinárodní měnový fond, je jen o příčku horší. Zajímavostí letošního žebříčku BloombergMarkets je, že Čína neobhájila první místo, když ji předběhla nejen Jižní Korea, ale rovněž Katar. Důvodem může být zpomalování čínského ekonomického růstu. „Objevují se informace, že Čína má problémy s realitní bublinou,“ dodává Vaníček.

Tabulka Nejatraktivnější rozvíjející se trhy

1.	Korejská rep.	70,7	9.	Lotyšsko	58,7
2.	Katar	69,2	10.	Polsko	58,5
3.	Čína	66,3	11.	Thajsko	58,1
4.	SAE	65,9	12.	ČR	57,7
5.-6.	Chile	64,7	13.	Maďarsko	54,1
	Malajsie	64,7	14.	Kolumbie	53,1
7.	Panama	62,9	15.	Turecko	51,0
8.	Peru	60,3			

Pramen: BloombergMarkets

KOBRA UŽ ZACHRÁNILA 1,7 MILIARDY. Speciální útvar Kobra za devět měsíců fungování zabránil daňovým únikům v hodnotě 1,7 miliardy korun. Kriminalisté zatím řešili 21 případů, z toho zahájili jedenáct trestních řízení, při nichž bylo obviněno 82 osob. Tři kauzy se už dostaly k soudu. Uvedl to ministr vnitra Milan Chovanec. Speciální útvar složený z policistů, celníků a specialistů finanční správy by se podle něj měl rozšířit do krajů, aby pokryl celé Česko.

Speciální jednotka pro boj proti daňovým únikům funguje od poloviny loňského června. „*Nabouráváme se do dlouhodobě budovaných podvodných systémů v daňových podvodech. Jsme na počátku cesty,*“ doplnil ministr financí Andrej Babiš. Podle něj stát na základě statistik EU přichází o 22 procent nezaplacené DPH, což bylo v roce 2012 zhruba 3,2 miliardy eur.

MINISTERSTVO FINANCÍ SKLÁDÁ ÚČTY VEŘEJNĚ. Od 16. ledna zveřejňuje Ministerstvo financí, jako první z resortů, na svých internetových stránkách údaje o proplacených fakturách, smlouvách, kontrolách a dalších oblastech v podobě, která umožňuje, aby do nich nahlížela veřejnost. K významnému kroku v otevřenosti české státní správy poznamenal náměstek ministra financí Lukáš Wagenknecht: „*Každý daňový poplatník má teď možnost detailně si zkontrolovat, jak s jeho penězi ministerstvo hospodaří, přičemž nás to nestálo skoro nic a přínos pro veřejnost je maximální.*“

ŘECKO NABÍZÍ TURISTŮM PRÁCI DAŇOVÝCH INSPEKTORŮ. Dovolenkáři mířící do Řecka by si brzo mohli na dovolené přivydělat pár eur. V dopise šéfovi euroskupiny Jeroenu Dijsselbloemovi to začátkem března navrhl řecký ministr financí Janis Varufakis.

V rámci boje proti velmi rozšířenému vyhýbání se placení daně z přidané hodnoty by podle řecké vlády mohli pomoci „neprofesionální inspektoři“ vybavení audio- a videotechnikou.

Krom studentů či hospodyň Varufakis navrhuje zapojit také turisty v oblíbených řeckých letoviscích, kde vyhýbání se placení DPH bují nejvíce. „*Mohli by být placeni od hodiny, zásadně na krát-*

kodobou spolupráci, maximálně dva měsíce,“ píše se v dopise, který předpokládá, že pouze vědomí toho, že se po Řecku pohybují tisíce nenápadně vypadajících agentů, by zvýšilo výběr DPH.

SLOVÁCI HOSPODÁŘSKY PŘEDBĚHNOU ČECHY. Česko má do konce dekády přijít o svou pozici hospodářského lídra střední Evropy. Hovoří o tom poslední prognóza poradenské společnosti Deloitte. Nejbliže k evropskému standardu v životní úrovni má tak jako první ze zemí visehradské čtyřky dorazit v roce 2020 Slovensko. Na dohled Česku se v příštích pěti letech přiblíží i Maďarsko a Polsko, má to být totiž domácí ekonomika, která ze středoevropského kvarteta poroste nejpomaleji.

„*Průměrné roční tempo růstu české ekonomiky by v druhé polovině této dekády mělo dosahovat 1,7 procenta,*“ uvádí hlavní ekonom Deloitte David Marek. Česko by tím v závěru desetiletí dosáhlo zhruba na 85 procent ekonomického průměru zemí unijní osmadvacítky. „*Slovensko by mělo být tou dobou na úrovni kolem devadesátiprocent,*“ dodává Marek.

Na tempu dohánění evropského blahobytu by tak Česko přidalo jen minimálně. V závěru roku 2013 byla totiž domácí ekonomika podle Eurostatu na takřka 83 procentech unijního standardu, ještě blíže Evropě byla přitom země v předkrizovém roce 2007, kdy se domácí životní úroveň dotýkala 84 procent osmadvacítky a o čtvrtinu převyšovala sousední Slovensko. Česko v příštích letech prohraje ekonomický souboj se svým východním sousedem především kvůli daním, nákladům na práci i byrokracii. „*Celkové daňové zatížení je v ČR zhruba o pětinu vyšší než na Slovensku,*“ uvádí Marek. Poradci Deloitte připomínají, že kapitál se v Praze ve srovnání s Bratislavou daňově prodraží takřka o deset procent, daňové zatížení práce je pak v Česku vyšší dokonce o pětinu.

Spolu se Slovenskem má udělat ve středoevropském regionu největší skok do Evropy Polsko. Zatímco před krizí sahalo na polovinu unijního průměru, na konci dekády má být životní úroveň obdobná jako v Maďarsku nebo Česku.

■ LZ

Konference Komory certifikovaných účetních „Co nás čeká? Změny v účetní a daňové legislativě 2015/2016“

Když se před rokem v Pavilonu Grébovka na pražských Vinohradech konala s pozitivním ohlasem a početnou účastí členů a hostů konference s přívlastkem narozzeninového setkání při příležitosti 15 let Komory certifikovaných účetních (KCÚ), padlo na výboru rozhodnutí činit konference každoročně v období druhého čtvrtletí, neboť bezpochyby taková aktivita profesní komoře přísluší. Proto se již v létě 2014 objevily první myšlenky a záměry směrem k odborné konferenci, která se uskutečnila 15. dubna 2015 (dva dny po 16. narozeninách KCÚ) a o níž můžeme dnes již s radostí napsat, že se povedla a naplnila účel, který tyto akce mají mít.

Konference by na rozdíl od odborných školení měly v přehledu vypichovat podstatné body vybraného tématu, zdůrazňovat novinky, změny, upozorňovat na úskalí, ideálně vše s nadhledem i jistou vtípností a měly by podnitit účastníky k dalšímu hlubšímu studiu potřebné úpravy v rámci vybraných seminářů. Konference by měly být také místem setkávání širšího spektra zájemců o obsahová témata s vybranými zástupci, kteří danou oblast „hýbou“. Konference by měla být prostorem, kde se v rámci té širší společnosti lidé potkávají, seznamují, při kávě si sdílejí své zkušenosti, vyměňují si kontakty. Konceptně je záměr konferenci každoročně věnovat vždy změně v účetní legislativě, ať již krátce účinným nebo připravovaným s účinností nejpozději od následujícího kalendářního roku. Protože české účetnictví je nesporně provázáno s daňovou legislativou a profesní účetní musí být i zběhlý v daňových předpisech, bude snaha vždy doplňovat změny účetní legislativy o novelizace, přijaté či připravované, daňových předpisů. A podle toho, jak jsou nebo budou naši zákonodárci činní, budou doplňována další témata, ať již z dílny

Národní účetní rady, Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, popř. z jiné oblasti, která by se stála za zmínku.

Dnes lze napsat, že všechny tyto atributy se podařilo naplnit, a jsme za to velmi rádi a samozřejmě nás to povzbuzuje k další práci pro KCÚ a její členy. Když k tomu přidám skutečnost, že se 70místná kapacita konference zaplnila během šesti dnů, je to úžasné a nejlepší poděkování všem, kteří se na její přípravě podíleli. Současně je to pro nás určitý závazek do budoucna připravit další ročník opět se zajímavým obsahem, s větší kapacitou a v lokalitě, která stojí za účast a která pomůže znásobit zážitek z návštěvy. O čem tedy ta letošní konference byla a kde se konala, pokud jste neměli možnost se sami osobně zúčastnit?

Konference se uskutečnila v prostorách Zlatého sálu Kanovnického domu na pražském Hradčanském náměstí – nedaleko Pražského hradu a v sousedství Arcibiskupského paláce. Následné dojmy a pochvalné reakce účastníků potvrdili správnost volby tohoto prostoru a určitě v budoucnu prostory Komora opět a ráda využije.

ZMĚNY V ÚČETNÍ LEGISLATIVĚ

Aktivní dění a připravované změny v účetní legislativě na letošní konferenci přiblížil **Ing. František Linhart**, vedoucí oddělení Metodika účetnictví podnikatelů a neziskových organizací MF ČR. Většina změn je důsledkem transpozice nové účetní směrnice EU, kterou musí ČR transponovat do 20. července 2015, tj. do té doby musí být schválena novela zákona o účetnictví. Její podoba je v zásadě jasná a je ve finální fázi schvalovacího procesu. Ing. Linhart očekávané změny, mezi něž patří zúžení vymezení subjektů veřejného zájmu nebo zavedení kategorizace

účetních jednotek s rozlišením podniků na mikro, malé, střední a velké, přiblížil v první části svého vystoupení.

Z pohledu KCÚ je třeba zdůraznit, že půjde po letech v rozsahu účetních předpisů o zásadní novelu, jejíž dopad by si měli podnikatelé včas uvědomit a účetní být na ni připraveni. Novelizace s sebou přinese novou podobu účetních výkazů, zavede povinnost sestavování výkazu peněžních toků pro velké podniky, pozmění vybraná účetní pravidla, navrátí jednoduché účetnictví. Většina těchto změn přitom vyplývá z novelizace navazujících předpisů – vyhlášky č. 500/2002 Sb. nebo z úpravy českých účetních standardů, na nichž pracovníci MF ČR aktuálně aktivně pracují a své záměry průběžně diskutují se zástupci profesních komor (vytváří pracovní skupinu).

Novelizace musí být schváleny do konce roku 2015 a je třeba si jen přát, aby byly připraveny co nejdříve. O změnách, které by měly vyplynout z těchto novelizací, mluvil ing. Linhart ve druhé části svého vystoupení. Z předběžných závěrů lze zmínit, že dojde ke zrušení mimořádných nákla-

dů a výnosů ve výsledovce, zřizovacích výdajů v rámci rozvahy, aktivace a změna stavu zásob bude vnímána jako úprava nákladů, nikoliv výnosů aj. Očekávané změny v účetních předpisech jsou v tomto Bulletinu ve větším detailu přiblíženy v samostatném příspěvku Ing. Šrámkové.

ZMĚNY V DAŇOVÉ LEGISLATIVĚ

Druhou část konference po přestávce na kávu byla věnována změnám v daňové legislativě, které přišli představit zástupci Generálního finančního ředitelství – konkrétně **Ing. Mgr. Radim Bláha**, ředitel odboru daní z příjmů GFŘ, a **Ing. Blanka Mattauschová**, ředitelka odboru nepřímých daní GFŘ. Blok započal svým vystoupením Ing. Mgr. Bláha a dotkl se několika témat – elektronického podávání daňových priznání, povinných příloh k daňovému priznání, připravovaného zákona o elektronické evidenci tržeb a zákona o prokazování původu majetku. Jeho prezentace podnítila řadu účastníků k dotazům a ke zpětným reakcím, které byly opřeny o osobní zkušenosti posledních týdnů. Podle návrhů MF ČR se v první a druhé fázi bude elektronická evidence tržeb

týkat asi jen 300 tisíc poplatníků právnických a fyzických osob. Bude se vztahovat na nákupy fyzických a právnických osob hrazené v hotovosti, ale i platební kartou, platebními poukázkami, stravenkami a obdobnými instrumenty.

Evidence by měla být v průběhu roku 2016 zaváděna postupně, nejdříve však od počátku druhého čtvrtletí. V první vlně digitalizace tržeb budou povinnými subjekty zejména restaurace, hotely a obecně osoby poskytující stravovací a ubytovací služby. Souběžně se startem elektronických tržeb se navrhuje snížení sazby DPH pro restaurace na 15%. Následně by se připojily maloobchody, velkoobchody a postupně i další obory s významným podílem hotovostních transakcí.

Pro usnadnění přechodu na nový systém evidence tržeb je v plánu zřídit koncem roku 2015 informační call centrum a je taktéž záměrem, aby mohli podnikatelé – fyzické osoby v souvislosti se zavedením elektronické evidence tržeb uplatnit pět tisíc korun formou slevy na dani vypočtené z příjmů, čímž by se jim kompenzovalo případné zvýšení nákladů.

Daňový blok uzavřela Ing. Mattauschová představením změn v oblasti zákona o dani z přidané hodnoty, věnovala se kontrolnímu hlášení k DPH, které bude nutnost podávat poprvé za první období roku 2016. Aby se specialisté, zabývající se zejména systémovým nastavením účetních softwarů mohli na tuto povinnost včas připravit, je záměr již koncem měsíce dubna vzorový tiskopis kontrolního hlášení na webu daňové správy zveřejnit. V této souvislosti Ing. Mattauschová uvedla i skutečnost, že veškeré informace z kontrolních hlášení se budou zpracovávat v jediném datovém centru a konkrétním správcům daně budou informace z něho poustoupeny jen v odůvodněných případech a v nutném rozsahu.

AKTIVITY NÚR

Po daňové části se obsah konference vrátil zpět k účetnictví. Nejdříve v krátkém vystoupení shrnula **Ing. Alice Šrámková** poslední aktivity Národní účetní rady, představila připravované interpretace a více se zastavila u návrhu interpretace, která je věnována přehledu (výkazu) změn ve vlastním kapitálu.

ZMĚNY V IFRS

Odborný program konference byl zakončen

exkurzí do přijatých změn Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). **Ing. Libor Vašek, Ph.D.** připomněl, že pro rok 2015 je nově v účinnosti jen pár drobných novelizací a nejsou očekávány zásadní rozdíly v obsahu IFRS mezi rokem 2015 a 2014.

Zásadní již přijaté změny však přijdou již v roce 2016 a zejména pak v letech 2017 a 2018. A změny to budou tak zásadní, že některé společnosti se již začaly připravovat. Pro rok 2016 je připraveno několik novelizací stávajících standardů a účastníci konference získali jejich přehled s bližším vypíchnutím několika změn – např. vyjasnění metod odpisování majetku, změny v účtování biologických aktiv, která opakovaně plodí plody (tj. stromy, keře), opětovně zavedení ekvivalenční metody pro ocenění finančních investic v dceřiných, společných nebo přidružených podnicích v individuálních účetních závěrkách investorů. O rok později (začíná se však diskutovat odložení účinnosti), k 1. 1. 2017 nabývá účinnost nový standard upravující účtování a oceňování výnosů – IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky, jehož důsledkem dojde ke zrušení dvou současných výnosových standardů (IAS 11 a IAS 18) a souvisejících interpretací. IFRS 15 přináší řadu změn, nový model pro účtování výnosů a více požadavků na zveřejnění. Nový standard se dotkne všech společností, některých zásadně a příprava by neměla být odsouvána.

Druhou zásadní, již přijatou změnou je nový standard upravující zachycení a ocenění finančních nástrojů – IFRS 9 Finanční nástroje, který nabývá účinnosti 1. ledna 2018. Standard mění klasifikaci finančních aktiv a s ní související oceňování finančních aktiv. Návratnost finančních aktiv bude nově posuzována podle modelu očekávaných ztrát, tj. modelu, který bude tlačít společnosti do účtování opravných položek již při samotném vzniku pohledávky. Nyní je v pravidlech uplatňován model uskutečněných ztrát, podle něhož se znehodnocují finanční aktiva až v okamžiku indikace ztráty, kterou může být nesplacení pohledávky ve smluveném termínu.

Některé podkladové prezentace vystupujících jsou k dispozici na www.komora-ucetnich.cz.

■ **Ing. Libor Vašek, Ph.D.**

XVIII. (mimořádný) sněm Komory

V návaznosti na konferenci dne 15. dubna 2015 proběhl v odpoledních hodinách i XVIII. (mimořádný) sněm KCÚ. Důvodem jeho konání bylo svolání sněmu Svazu účetních na květen 2015 (z původně avizovaného podzimního termínu). Hlavními body programu tedy byla volba delegátů KCÚ na sněm SÚ a kandidátů do orgánů

SÚ. Kromě toho výbor seznámil sněm s činností od říjnového řádného sněmu a předběžnými výsledky hospodaření za loňský rok. S usnesením sněmu se můžete seznámit na našich internetových stránkách.

■ LZ

Slavnostní předávání certifikátů

Hned následující den po konferenci a XVIII. (mimořádném) sněmu Komory proběhla další významná událost — předávání certifikátů novým absolventům systému certifikace. Slavnostní ceremonie se poprvé konala v goticko-renesančních prostorách Galerie Míro — kostela sv. Rocha na Strahově. Certifikáty předali Ing. Jana Pilátová, prezidentka Svazu účetních a Ing. Libor Vašek,

předseda Komory certifikovaných účetních. Rady profesních účetních se rozšířily o 2 účetní experty a 26 certifikovaných účetních. Na závěr slavnostního odpoledne bylo servírováno pohoštění v japonském stylu. Jedinečná atmosféra byla dokreslena vystoupením kytaristy Jana Matěje Raka. Fotografie z předávání naleznete v *Galerii* na www.komora-ucetnich.cz.

Motivační program

Novinkou letošního roku je motivační program pro členy. Průběh programu je jednoduchý – za splnění různých povinností a aktivit jsou přidělovány body (viz níže). Na konci roku, po vyhodnocení obdrží členové slevový poukaz v hodnotách 500–2000 Kč (podle počtu dosažených bodů), který budou moci využít v následujícím roce. Aktuální stav si každý může ověřovat po přihlášení na své osobní stránce.

Body

Podmínka získání

3

Úhrada členského příspěvku KCÚ v předstihu
(do konce předchozího roku)

1

Včasná úhrada členského příspěvku KCÚ
(do konce ledna)

11

Včasné zaslání hlášení/splnění KPV za předchozí rok
(do konce ledna)

3

Účast na vícedenní akci pořádané KCÚ

1

Účast na semináři pořádaném KCÚ
nebo partnerskou organizací

32

Příspěvek do Bulletinu KCÚ/jiného periodika

11

Účast/vystoupení na konferenci KCÚ

1

Další aktivity pro KCÚ (nevolené orgány,
připomínkové řízení apod.)

Malé ohlédnutí za rokem 2014

V loňském roce zažila Komora zažila poměrně rušný a úspěšný rok. Uspořádali jsme řadu vzdělávacích akcí – jednodenních seminářů i velmi oblíbených vícedenních inter-nátních školení, konferenci a odbornou diskusi, řádný sněm, čtyři klubové večery a devět divadelních představení. Oslavili jsme patnácté narozeniny. Několika kulatými stoly a zpracováním metodiky a brožury jsme úspěšně uzavřeli „švýcarský projekt“. Pokračovali jsme v budování dobrého jména Komory a certifikace celkově s pomocí PR agentury a množství tiskových zpráv a mediálních výstupů. Vydali jsme tři čísla Bulletinu, dvakrát měsíčně rozesíláme e-mailový zpravodaj, neustále aktualizujeme naše internetové stránky.

1

Červnové konference a narozeninového setkání „15 let Komory certifikovaných účetních“ v krásném prostředí pražské Grébovky se zúčastnilo přes 80 hostů (1, 2). Listopadová odborná panelová disku-se „Účetní – nepostradatelní a nedocenění?“ v barokním refektáři kláštera dominikánů v Praze (3).

2

3

4

5

6

V roce 2014 jsme uspořádali pět vícedenních internátních školení a čtrnáct jednodenních. Všechny vzdělávací akce ze zúčastnilo dohromady 438 účetních profesionálů. Fotografie jsou ze školení v Klentnici (4, 5), Chorvatsku (6) a Hluboké nad Vltavou (7, 8).

7

8

9

10

Tradičními už se staly klubové večery, které se ustálily na frekvenci 4x ročně. První klubový večer se konal v rámci kulatého stolu „švýcarského projektu“ a byl věnován boji s prokrastinací. Na druhém jsme ochutnali lahodné čaje a popovídali si o podvodech v účetnictví firem (9, 10). Třetí klubový večer byl ve znamení sociálních sítí a následné degustace pivních speciálů (11). Před Vánoci jsme se pak v hudebním klubu JazzRepublic setkali v rámci čtvrtého večera s náměstkyní ministra financí Mgr. Simonou Hornochovou a poté si poslechli skvělý jazz v podání Tenor Clef Company.

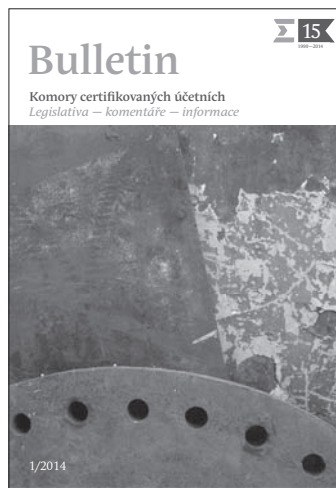
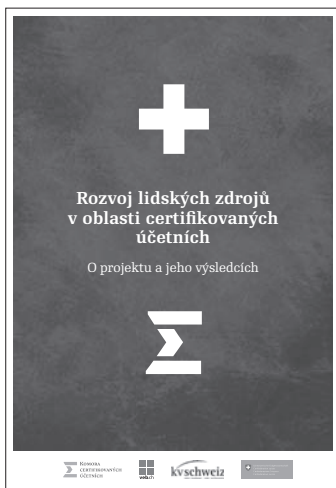
11

Absolventům systému certifikace jsme loni předali celkem 64 certifikátů (z toho 20 ve stupni „účetní expert“) na dvou slavnostních ceremoniích. Další fotografie z akcí jsou zveřejněny na [WWW.KOMORA-UCETNICH.CZ](http://www.komora-ucetnich.cz) a na našem facebookovém profilu.

V červnu jsme vydali brožuru shrnující výstupy „švýcarského projektu“. Nového layoutu se k narozeninám dočkal Bulletin, který se obsahově vyprofiloval směrem k původním článkům zkušených odborných autorů. Brožura i Bulletin jsou ke stažení na našich internetových stránkách.

Všem, kteří svou činností přispěli k chodu a ku prospěchu Komory, děkujeme a těšíme se na měsíce a roky příští!

Co tělu prospívá?

Pro rychlou kontrolu držení těla vsedě u počítače existuje dobrá mnemotechnická pomůcka. Vzpomeňte si na novoroční nápisy K+M+B. Zkontrolujte tato tři místa: K = klávesnice: pracujete na ní právě teď s předloktími vodorovně? M = myš: držíte ji právě teď volně a ve stejné výšce jako klávesnici? B = brada: máte právě teď bradu zasunutou? (hlava nesmí být ani předkloněná ani zakloněná). Odpověděli jste na některou otázku NE? Pak děláte něco špatně.

HLAVA A ZADNÍ ČÁST KRKU (ŠÍJE)

Máte-li monitor o něco výše, než je doporučená poloha (tj. vaše oči jsou POD úrovní horní hrany obrazovky), upravte si ihned výšku monitoru. Pokud musíte být jen lehce zdvihati oči vzhůru a zaklánět tak hlavu, přetěžujete zadní část krku. Časem toto drobné nepohodlí přerůstá v problémy v celé krční oblasti páteře.

Trvalý záklon hlavy zkracuje svalstvo v oblasti hlavových kloubů i svaly horní části trapézového svalu. V této poloze se zúží přívod krve do krkavice (*arterie vertebralis*), a tím se zhorší prokrvení oblasti hlavy a šíje. Příslušné svaly na zadní straně krku se také rychleji unaví a mohou tuhnout či začít bolet. To, jak se cítíte v oblasti šíje a ramen, pak ovlivňuje i ostatní části páteře.

Nesprávná poloha: předsunutí hlavy a zdvih ramen a očí

POKUD SI UVĚDOMÍTE NAPĚTÍ V ŠÍJI

- zkontrolujte postavení hlavy a zad,
- vytáhněte tělo temenem hlavy vzhůru,
- zasuňte bradu vzad,
- uvolněte ramena dolů vedle těla.

Pak si zacvičte dva až tři cviky pro uvolnění ramen a krku, např. **Co já vím?** (zdvihání a spouštění ramen současně), **Periskop** (vytažení hlavy z ramen) nebo **Zavřená zásuvka** (všechny cviky uvedené v tomto článku jsou k dispozici na internetových stránkách www.cvikyprozdravi.cz). Vhodný cvik si můžete vyhledat i sami v jednotlivých cvičích. Nebo si zacvičte cvičební program **Pro správné postavení hlavy**. Vyzkoušejte rovněž cvičební sestavu **Pozdrav krku**.

NEŽ SE ZNOVU DÁTE DO PRÁCE

- zkontrolujte výšku obrazovky,
- zkontrolujte vzdálenost obrazovky od očí – natáhněte paži do předpažení, prsty se jí mají dotknout (tato doporučená vzdálenost se může individuálně lišit),
- zkontrolujte sklon obrazovky: měl by být stejný jako sklon obličeje při psaní.

PŘI PRÁCI

- střídejte přední a zadní sed,
- v zadním sedu si opírejte týl hlavy o opěrku hlavy a krku,
- nemáte-li opěrku, opřete si občas hlavu o paže složené za hlavou.

RAMENA A LOKTY

Pokud si uvědomíte napětí v šíji:

- zasuňte bradu vzad,
- uvolněte ramena dolů vedle těla.

Pak procvičte dvěma až třemi cviky oblast zadní části krku (šíje) a ramen. Využijte např. cvik **Vtočit a vytočit ramena, Mlýn rameny vzad** či **Ležatá osmička**. Na stránkách najdete i další cviky pro tuto oblast a vyzkoušejte si je.

Než budete pokračovat v práci, překontrolujte výšku židle:

- lokty by měly volně spočívat vedle těla tak, aby byly ve výši horní plochy klávesnice,
- předloktí jsou přitom rovnoběžně s plochou pracovní desky či stolu.

Při práci občas spusťte paže volně vedle těla, natáhněte je v loktech a protřeptejte je.

ZÁDA – HRUDNÍ OBLAST

Napětí a nepohoda se málokdy týkají jen jedné části zad – obvykle se záhy přenesou i do oblasti o patro níže nebo výše. Pokud si uvědomíte napětí v zadní straně krku (šíji), zkontrolujte též polohu páteře v oblasti mezi lopatkami.

POKUD JSTE ZDE OHNUTÍ, NAROVNEJTE SE

- vytáhněte hlavu temenem vzhůru,
- zasuňte bradu vzad,
- uvolněte ramena dolů vedle těla,
- oběma dlaněmi zatlačte do desky stolu.

Pak procvičte dvěma až třemi cviky oblast hrudníku – využijte např. cviky: **Prohnutí zad o opě-**

Protážení paží a loktů

radlo, Protážení paží nad hlavou či **Palce ven, lopatky k sobě**. Nebo si pomoci **Vyhledávání cviků** najdete i další cviky pro tuto oblast. Můžete vyzkoušet také cvičební sestavu **Pozdrav lopatkám**.

VYSTŘÍDEJTE PŘEDNÍ SED SEZENÍM VZADU

- opřete pohodlně celá záda vč. zadní plochy ramen a týlu hlavy o opěradlo,
- pokud nemáte horní krční opěrku, položte pod týl hlavy dlaně složených předloktí,
- pak uvolněte ramena dolů vedle těla,
- položte si předloktí na opěrky židle,
- v této poloze chvíli relaxujte, zhluboka dýchejte.

Během pracovní doby často střídějte přední a zadní sed a nezapomeňte při celkovém narovnání také na opření hlavy.

ZÁDA – BEDERNÍ OBLAST

Máte při práci dobře podepřená záda v oblasti beder? Jak se cítíte, když se opřete? Jak vypadá

Vyrovnání zad při tlaku dlaní do desky stolu

opěrka zad u vaší židle? Mnoho levnějších kancelářských židlí má sice poměrně vysokou opěrku, ale záda se při plném „opření“ musí ohnout a ramena předsunout, aby se mohla celou plochou dotýkat opěradla. Bedra pak nejsou podepřená zpravidla vůbec. Pro záda v dolním úseku je velice příjemné, když mohou využít podpory pro přirozené bederní prohnutí a když se při hledání této opory nemusejí ohýbat vzad.

Pro zvýšení pohodlí si podložte bedra malým polštářkem vyplňujícím bederní prohnutí (při stlačení není větší než 5 cm až 8 cm), nebo použijte k opoře dolních zad velmi málo nafouklý míček (overbal) či tenký molitanový váleček. Případně jako náhradní řešení použijte něco, co máte po ruce (složený svetr, šálu, ručník). Pokud vaše židle neumožňuje použití ani takovou improvizovanou oporu beder, vyměňte ji. Pro dlouhodobou práci vsedě je zřejmě nevhodná.

POKUD POCÍTÍTE NAPĚTÍ V OBLASTI BEDER (DOLNÍ ČÁST ZAD)

- uvědomte si, v jaké poloze sedíte,
- posuňte hýždě až k opěradlu židle,
- vytáhněte trup temenem hlavy vzhůru.

Podpření bederního prohnutí svetrem jako nouzové řešení při bolestech zad

Poté procvičte dvěma až třemi cviky oblast beder. Využijte např. cviky **Prohnout/ohnout bedra, Nohy rovnoběžně a otočení** či **Upažení a předklon k levé/pravé noze**. Pomocí **Vyhledávání cviků** můžete najít i další cviky pro tuto oblast.

ZÁPĚSTÍ A RUKA

Kolik máte na stole věcí? Potřebujete nezbytně mít všechny co nejbliž? Máte dost místa pro ruce? Můžete např. posunout klávesnici trochu dál od hrany stolu?

Pokud budete mít některé věci, potřebné jen občas za den, uloženy mimo stůl, budete pro ně vždy muset zajít. Je to nevýhodou jen na první dojem. Jednak vstanete a vaše ruce, záda a nohy si automaticky odpočinou při jiném pohybu, jednak získáte víc místa ve svém bezprostředním okolí.

Vyzkoušejte si i práci s klávesnicí na desce stolu, pokud ji tam nyní nemáte, a také podepření celých předloktí ve chvílích, kdy nepíšete. Pokud se subjektivně cítíte lépe, upravte si podle toho ostatní nábytek, tedy zvyšte výšku sedáku o tolik, o kolik jste zvedli klávesnici na stůl, a také si podložte nohy, pokud to potřebujete.

Zkontrolujte velikost myši – prsty položené na myš by ji měly lehce obejmout a přitom zůstat volně natažené, bez napětí ve svazech na hřbetní straně ruky.

NĚKOLIK OBECNÝCH PRAVIDEL

- Při vlastním psaní na klasické klávesnici nespočívejte hranami dlaní na podložce pod ruce. Jinak hrozí, že se ruce během psaní ohnou v zápěstí vzad (vzhůru). Zvýší se tak napětí na hřbetní straně rukou. Podložky jsou především pro chvíle odpočinku mezi psáním. To platí i o malé podložce k myši.
- Pište s lehkostí. Dnešní klávesnice jsou již velmi citlivé – vaše úhozy mohou být velmi lehké. Ani myš vám neuteče, i když je i bezdrátová. Držte ji tedy volně a lehce, klikejte na ni tak, jako byste ji hladili.
- Zkuste myš občas ovládat druhou rukou (máte-li oboustrannou myš).
- Naučte se psát všemi deseti prsty, pokud to ještě neumíte.

- Vyhněte se prodlévání předloktí na hranách stolu, raději se celou plochou předloktí opřete o stůl. Dlouhodobé působení tlaku hrany na tkáň předloktí může způsobit závažné zdravotní problémy (např. záněty šlach na předloktí).

POKUD SI UVĚDOMÍTE NAPĚTÍ NA HŘBETNÍ STRANĚ RUKY, uvolněte ruku z klávesnice (nebo myši) a protřepete ji. Pak zkontrolujte své poslední pohyby při práci

- Byla ruka s myší v ose předloktí?
- Bylo předloktí rovnoběžné s deskou stolu?
- Nebyla třeba ruka v zápěstí zalomena směrem vzhůru, ke hřbetu ruky? Pro odstranění chybného návyku držení zápěstí můžete zpevnit zápěstí obinadlem s vloženou malou dlahou – např. tužkou či krátkým pravítkem.
- Nevytáčela se ruka vně či dovnitř při hýbání s myší?

Pak si procvičte dvěma až třemi cviky oblast ruky – využijte např. **Masáž kloubů prstů tře-**

Správně velká myš do ruky

Nevhodná velikost myši

ním, Klavírní virtuos nebo **Kroužení zatatých pěstí**. Pomocí **Vyhledávání cviků** najdete i mnoho dalších cviků vhodných pro tuto oblast.

Než budete pokračovat v práci:

- zkontrolujte polohu klávesnice – mějte ji přímo před sebou,
- zkontrolujte vzdálenost myši od klávesnice – mějte ji co nejbližší klávesnici.

O své zápěstí pečujte:

- pokud nemáte velké problémy, odpočiňte si každých 20 až 30 minut na 2 až 3 minuty,
- pokud již máte obtíže, např. brnění ruky či bolest zápěstí, dopřejte si mikropauzu každé 3 až 4 minuty na cca 20 až 30 sekund,
- pro připomenutí těchto pravidelných drobných přestávek využijte program Budík,
- používejte nátepníčky nebo udržujte zápěstí v teple jiným způsobem.

NOHY (CHODIDLA, LÝTKA, KOLENA, STEHNA)

Máte dost místa pod stolem? Nezavádíte při každém pokusu o natažení nohou o počítač, stěnu, další stůl, krabici nebo jinou věc, která brání vašim nohám ve svobodném pohybu? Zkuste změnu: posuňte stůl dál od stěny, vyhodte zbytečnou krabici, postavte počítač vně stolu.

Pokud jste spíše menšího vzrůstu a máte pocit nepohodlí, zkontrolujte si správnost nastavení výšky židle: vsedě na celé ploše sedáku s chodidly celou plochou na zemi podsuňte pod spodní stranu stehna dlaň ruky. Pokud to jde, bez podložení chodidel se obejdete i nadále. Pokud dlaň vsunout nejde, potřebujete podložit chodidla, abyste měli nohy výše a spodní strana stehna měla nad sedákem židle vůli a netlačila celou plochou na sedák.

Využijte např. malou stoličku pod stůl. Umožní vám opřít si nohy v jiné výšce, než je podlaha – a vystřídat levou a pravou, opírat se pokaždé jinak. Nohy na ní můžete i natáhnout, zout si boty a procvičit si chodidla. Zvýší to pohodlí nohou. Existují také speciální opěrky pro nohy. Zvolte dostatečný rozměr opěrky (alespoň 30 cm x 50 cm), abyste mohli nohy pohodlně opřít celou plochou chodidel.

POKUD SI UVĚDOMÍTE NAPĚTÍ VE STEHNECH NEBO V LÝTKÁCH, vstaňte a protřepete nohy nebo se na chvíli projděte.

Pak si procvičte dvěma až třemi cviky oblast nohou a chodidel. Využijte např. cviky **Napínání kolen vsedě na židli**, **Protážení stehna zepředu** nebo **Pídalka pod stolem**. Případně si pomocí **Vyhledávání cviků** najdete také další cviky pro tuto oblast.

NEŽ BUDETE POKRAČOVAT V PRÁCI:

- zkontrolujte výšku sedáku židle,
- ověřte, že přední hrana sedáku není ostrá (případně ji podložte tenkým polštářkem),
- zkontrolujte, že máte pod stolem dostatek místa pro nohy,
- zkuste si dát pod chodidla nějakou podložku (takovou, aby vaše holeně a nártý svíraly pravý úhel).

Během práce často měňte polohu nohou, pod stolem je natahujte a krčte či jinak pocvičujte.

Oči

Máte obrazovku přímo před očima? Dostatečně daleko? Když úplně natáhnete paži, dotknete se právě obrazovky? Dotknete se jí, právě když úplně natáhnete paži? Oči se mají dívat na monitor v úhlu cca 10 až 15 stupňů pod vodorovným směrem. Pokud máte obrazovku výš, než je doporučená poloha, oči se musejí mírně zdvihnout. Tím se odhalí větší plocha povrchu oka a začne se také rychleji odpařovat ochranný slzný film na jeho povrchu. Oči pak rychleji vysychají, snáze se unaví a mohou začít bolet či pálit. Snižte si tedy výšku monitoru.

Pokud si uvědomíte napětí v očích, přestaňte chvíli pracovat a zavřete oči. Pak si zacvičte pár cviků na uvolnění oblasti krku, šíje a ramen, např. **Kutálení hlavy po hrudníku**, **Mašinka** (kroužení ramen střídavě) či **Otočení hlavy za paží**. Pomocí **Vyhledávání cviků** můžete najít i další cviky pro tuto oblast.

NEŽ BUDETE POKRAČOVAT V PRÁCI

- zkontrolujte vzdálenost obrazovky od očí: předpažte paži, natáhněte ji v lokti a dotkněte se obrazovky – toto je doporučená vzdálenost pro práci (záleží však na vašich zvyklostech),
- zkontrolujte nastavení jasu obrazovky – pokud je okolí výrazně tmavší, rozsviňte doplňující zdroj světla (např. lampičku), a pak nařídte kužel světla za obrazovku,
- zvětšete zobrazení dokumentu („lupa“), pokud jste již unaveni,
- očistěte obrazovku od otisků prstů a dalších skvrn,
- i obrazovku bez skvrn otřete od prachu anti-statickou utěrkou,
- vyčistěte si brýle, pokud je používáte.

Během práce často mrkejte – pomáháte tak pravidelně zvlhčovat povrch oka.

Uši

Používáte zvuk? Umístěte reproduktory po stranách monitoru těsně vedle něho. Zvuk budete mnohem lépe vnímat, pokud bude vycházet ze stejného prostoru jako obraz.

■ PaedDr. Vladka Botlíková, CSc.

Autorka bude hostem příštího klubového večera dne 20. května 2015.

PAEDDR. VLAŽKA BOTLÍKOVÁ, CSc.

Absolventka Fakulty tělesné výchovy a sportu UK v Praze, spoluautorka knihy **Záda už mne nebolí**, autorka cvičebního seriálu pro Českou televizi **Aby záda nebolela**, lektorka kurzů zdravotního cvičení **Zdravá záda**, odborná asistentka na Ústavu tělesné výchovy a sportu ČVUT Praha, kde vyučuje zdravotní tělesnou výchovu, spoluautorka knihy **Pozdrav monitoru**, provozovatelka internetových stránek **Cviky pro zdraví**.

Rozhovor s Ing. Petrem Podlipným, FCCA, AICPA

Petr Podlipný je absolventem VŠE v Praze, ACCA a AICPA (American Institute of Certified Public Accountants) a členem KCÚ. Svou kariéru zahájil v auditu u společnosti PricewaterhouseCoopers (PwC), kde působil 15 let a podílel se na auditech především výrobních společností podle českých i podle mezinárodních standardů. V letech 2003–2005 pracoval u PwC v Seattle USA. Od roku 2012 působí Petr Podlipný na pozici ředitele centra účetních sdílených služeb skupiny ČEZ.

Petře, kariéru jsi začínal v auditu, ve „Velké čtyřce“ resp. tehdy ještě myslím „Velké šestce“. Pamatuješ si ještě, proč sis tehdy zvolil právě audit?

Na to si pamatuji velmi dobře. Celé bakalářské studium na VŠE jsem tápal ohledně svého budoucího zaměření, až do doby, kdy jsem navštívil první přednášky předmětu audit. Tam mi příklad ověřování částky za spotřebu mýdla v hotelu

pomocí ceny mýdla a obsazeností hotelu ukázal to, že audit je v podstatě neustálé řešení rébusů. Prokázat správnost jednoho čísla za pomoci jiného čísla či údaje a umět najít souvislosti mezi hodnotami ve výkazech je to, co mne bavilo nejvíce. Je bezva být placený za luštění hlavolamů. Další pozitiva auditu jsem odhalil v průběhu praxe – poznáte velké množství společností různorodých odvětví, budujete vztahy s klienty, a pokud jste úspěšný, získáte důvěru klienta a jste mu partnerem při řešení problémů, které jeho podnikání přináší.

Zajímalo by mě, jak vnímáš změny v profesi auditora za tu dobu, kdy jsi sám jako auditor pracoval. Myslíš, že se to dá shrnout do několika málo vět?

Pokud odhlédnu od značného nárůstu tlaku na honoráře ze strany klientů spojeného s ekonomickým vývojem, pak je to rozsah a vnímání rizik. Rizika, na která musí auditor reagovat, se rozšířila a míra jejich vážnosti vzrostla. Je to logické, protože s ekonomickým poklesem nebo marginálním růstem klesají zisky a vedení společností se dostává pod tlak plnění vytčených cílů. To pak může vést k různým kreativním krokům v oblasti účetnictví. Pak je tady ještě jedna velká změna, která zasáhla velké množství společností a tedy i jejich auditory. Úsilí snížit náklady společností a rozvoj informačních systémů vedlo k radikální změně způsobu účtování velkých korporací. Účetní činnosti rutinního charakteru byly standardizovány, značně automatizovány a koncentrovány do jednoho či několika málo míst. Tomu jsme se v auditu museli přizpůsobit a zcela změnit část naší práce. Moc dobře si na tu dobu pamatuji, protože jsem měl adaptaci na tuto změnu na starosti v naší kanceláři díky svým progresivním klientům.

V posledních letech pracuješ jako ředitel poměrně velkého centra sdílených účetních služeb a vidíš profesi auditora z druhé strany,

jako auditovaný subjekt. Jak rychle sis na tu situaci zvyknul a máš ještě tendenci kolegům z auditu tak trochu „radit“?

Musím přiznat, že zvyknout si na pozici klienta není nic těžkého. Zejména když nám náš auditor věnuje nadstandardní pozornost a nominuje velmi kvalitní lidi do týmu. Znalost situace na druhé straně spíše využívám k tomu, abych svým lidem vysvětlil, proč auditor chce to či ono. Pro lidi z účetnictví je audit dost často nepříjemnost navíc, která je brzdí v denní práci. Ale auditor musí ověřit účetní závěrku a bez kooperace s účetními to nezvládne. Tak se snažím pracovat se svým týmem na tom, aby vztah klient – auditor byl co nejkooperativnější. Letošní zpětná vazba od autorů po uzavření prací mi potvrdila, že jdeme správnou cestou. Pokud jde o razení, tak bohaté zkušenosti s různými nestandardními a komplexními transakcemi využívám spíše pro pomoc a rozvoj svých kolegům, kteří nemají tu výhodu, že by viděli tolik rozmanitých věcí v praxi.

Centra sdílených služeb nabírají obecně na důležitosti a v oblasti účetnictví jsou stále více využívána. Mají své velké příznivce i zarputilé odpůrce, to bylo nakonec i hezky vidět na konferenci KCÚ pořádané minulý rok na podzim, kde jsi byl jedním z vystupujících v panelové diskusi. Kde vidíš Ty osobně největší potenciál pro využití vzdělání jako certifikace účetních v centru sdílených účetních služeb?

Na živou debatu si pamatují. Někdo může na centra sdílených účetních služeb nahlížet s despektem jako na zpracovatele dat a tvrdit, že to s účetnictvím moc nesouvisí. Standardizace procesů a tlak na efektivitu vyústily v tento vývoj, který musíme akceptovat. Způsob vedení účetnictví velkých korporací se podstatně liší od podnikatelů. Ale to neznamená, že lidé v mém týmu se bez účetních znalostí obejdou a stačí, když vědí jak vyřešit to, že fakturu se nepodařilo spárovat s příjmkou. I přes velký objem standardních účetních transakcí, které jsou z větší či menší míry automatizovány, musíme stále řadu případů účtovat „klasicky“ a rozhodovat o tom na jaké účty. Plus v rozsahu činnosti mého týmu jsou i plně statutární účetní závěrky a příprava podkladů pro konsolidaci. To vše jsou oblasti, kde je třeba komplexních účetních znalostí.

Pokud má být účetní opravdu dobrým účetním, musí mít přesah do ostatních oblastí spojených s finančním řízením společnosti. Aby byl schopen vidět komplexnější obrázek a vazby mezi čísly ve výkazech či posoudit rozumnost nebo správnost neobvyklých transakcí. A tady vidím velký přínos certifikace obecně, ale konkrétně i pro lidi ve svém týmu. To je důvod, proč je několik lidí v programu certifikace za podpory naší společnosti. Také je to ale nástroj motivace, protože rozšířením záběru své odbornosti si vytváří předpoklady pro možné přesuny na jiné pozice v oblasti financí.

Byl jsi dva roky v USA jako auditor a máš kvalifikace v účetní oblasti i z jiných zemí, jak vidíš rozdíl v respektu k účetním kvalifikacím u nás a v zahraničí? Respektive proč si myslíš, že je rozdíl ve stupni ocenění a vážnosti účetní kvalifikace u nás a v zahraničí?

Bohužel existuje rozdíl ve vnímání vážnosti kvalifikace účetní profese u nás a v zahraničí, kde jsem působil. Podle mne je zásadním důvodem historický vývoj. V USA působí komora certifikovaných účetních od roku 1887, což je dost dlouhá doba, aby se vybuodovalo renomé profese u veřejnosti. Také si ale musíme uvědomit, že v USA začal kapitálový trh fungovat hluboko v minulosti. Důležitost účetnictví obchodovaných společností dala profesi vyniknout a kladla na účetní velké nároky. Proto jejich prestiž rostla. U nás se vše datuje do doby po listopadu 1989 a to je velmi krátká doba. Možná také účetní profese trochu zaspala a podcenila význam řízení certifikace, protože vnímání auditorské či daňové kvalifikace je jiné. Ale Komora certifikovaných účetních jde správnou cestou, která však bude ještě dlouhá.

Pracovně se pravidelně přesunuješ mezi Prahou a Ostravou, v rámci Tvého působení v auditu jsi působil v USA a viděl hodně účetních oddělení u klientů v celé ČR. Dalo by se krátce říct, co si myslíš, že charakterizuje opravdu dobrou profesní účetní, tedy accountanta s velkým A, ne bookkeepera?

Už jsem to nastínil v předešlé odpovědi. Účetní ví o společnosti úplně vše, protože každá transakce musí projít účetnictvím. Opravdu dobrý účetní je pak schopen vidět věci komplexně. Když vede společnost např. zvažuje realizaci nějakého

nestandardního obchodního případu, je schopen včas upozornit na rizika s tím spojená v oblasti účetnictví, což může pak ušetřit řadu starostí a nepříjemných překvapení. Dohodnete si prodej velkého objemu výrobků za velmi nestandardních a komplikovaných podmínek a následně zjistíte, že účetně se to jako výnos nedá zaúčtovat ihned. A přitom vedení společnosti počítá v plánu se ziskem v daném období. Velmi nepříjemné překvapení, že? Pak je jasné, že dobrého účetního nedělá pouze znalost účetních předpisů, ale schopnost vidět souvislosti mít vzhled do ostatních oblastí činnosti firmy. Takový expert je pak pro společnost velmi cenný. Při auditu jsem to poznal tak, že měl jasný přehled proč se ta či ona položka změnila v porovnání s minulým obdobím či plánem. Dokázal popsat příběh, který je ukryt v účetních výkazech. A musím říci, že to někdy nebyli schopni říci ani finanční ředitelé společností v úrovni významnosti odpovídající nadhledu jejich pozice.

A ještě jedna osobní otázka. Jak vyvažuješ pracovní a soukromý život? Pamatuji si, že když jsme ještě oba byli v auditu, hodně jsi jezdil na kole...

Paměť máš dobrou. Kolo je neoddělitelná součást mého života. Přestože někomu může záliba v silničních maratonech s horským profilem připadat jako sebetřýznění, pro mne to je relaxace a dobíjení baterií. Taky to značně posiluje vůli, což se hodí při plnění náročných pracovních úkolů nebo řešení nepříznivých situací v soukromí. Skloubit tuto zálibu s časově náročnou prací a zodpovědnou rolí táty dvou dětí a manžela vyžaduje logicky určitou obět na mé straně. Opravdu brzké ranní vstávání pro tréninky a maximální využití času mimo práci pro rodinu. Když jsem odcházel z auditu, dostal jsem od kolegů jako jeden dárek knihu fotografií dokumentujících mých 15 let s PwC. Titulek knihy je velmi výstižný „*Petr a město nikdy nespí*“. Ale ty momenty, když se rodí den, a vy jedete sám nádhernou a klidnou krajinou Berounska, Brd nebo třeba Dolomit, jsou pak odměnou a hnací silou do nového dne. Jediné, co mne mrzí, že se tento pocit a obrazy nedají dost věrně popsat mým blízkým.

Děkuji za rozhovor!
Ing. Dita Chrastilová, CAE, FCCA

NOVINKY VE VZDĚLÁVÁNÍ!

Školení i o prázdninách

DANĚ Z PŘÍJMŮ s Ing. Jiřím Klímou

28.–29. července 2015

Upřesnění brzy na www.komora-ucetnich.cz

Katalog vzdělávacích akcí

Od září 2015 Komora postatně rozšíří nabídku vzdělávacích akcí.

Katalog bude zveřejněn na konci května na www.komora-ucetnich.cz

POZVÁNKY NA NĚKTERÉ VZDĚLÁVACÍ AKCE V PŘÍŠTÍCH TÝDNECH

28.–30. KVĚTNA 2015, TÁBOR

INTERNÁTNÍ ŠKOLENÍ (ÚČETNÍ JUDIKATURA A JEJÍ APLIKACE, ELEKTRONICKÁ PRAXE – PÍSEMNOSTI, DOKLADY, ÚKONY, PROFESNÍ ODPOVĚDNOST)

lektori: Ing. Pavel Čančara, Ing. Jan Molín, Ph.D., Ing. Jiří Pelák, Ph.D., Dr. Milan Vodička
zahrnuto do KPV v rozsahu 16 hodin

28. KVĚTNA 2015, OSTRAVA (9.00–16.00 hod.)

**DPH A ZAHRANIČNÍ OBCHOD VČETNĚ VAZBY NA CELNÍ PŘEDPISY
V PŘÍKLADECH (EU, TŘETÍ ZEMĚ)**

lektor: Marek Reinoha (lektor a poradce v oblasti DPH, cel a unijního obchodu)
zahrnuto do KPV v rozsahu 6 hodin

1. ČERVNA 2015, PRAHA (9.00–13.00 hod.)

**DAŇOVÉ A NEDAŇOVÉ NÁKLADY U PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ PRÁVNICKÝCH OSOB
V AKTUÁLNÍ ÚPRAVĚ ROKU 2015**

lektorka: Ing. Helena Ludvíková (daňová poradkyně)
zahrnuto do KPV v rozsahu 4 hodin

16. ČERVNA 2015, PRAHA (9.00–14.00 hod.)

ZDANĚNÍ NEZISKOVKY – KOMPLEXNÍ PŘEHLED PRO ZAČÁTEČNÍKY

lektorka: Ing. Simona Pacáková (auditorka, daňová poradkyně, soudní znalkyně
se specializací na neziskový sektor)
zahrnuto do KPV v rozsahu 4,5 hodiny

18. ČERVNA 2015, PRAHA (9.00–13.00 hod.)

**AKTUÁLNÍ VÝKLADY K EXEKUČNÍM A INSOLVENČNÍM SRÁŽKÁM
A DALŠÍ PROBLEMATICKÉ OBLASTI A OKRUHY MZDOVÉHO ÚČETNICTVÍ**

lektorka: PhDr. Dagmar Kučerová (certifikovaná účetní, specialista na mzdové účetnictví)
zahrnuto do KPV v rozsahu 4 hodin

PŘIPRAVUJEME

5.–12. ZÁŘÍ 2015, CHORVATSKO

OSOBNOSTNÍ ROZVOJ

lektor: PhDr. Miloslav Hrubý

17.–19. ZÁŘÍ 2015

KONSOLIDACE

lektor: Ing. Libor Vašek, Ph.D.

8.–10. ŘÍJNA 2015

NEZISKOVÉ ORGANIZACE

lektorka: Ing. Simona Pacáková

26.–28. LISTOPADU 2015, BOŘETICE

INTERNÁTNÍ ŠKOLENÍ: VÍCE TÉMAT

Kompletní seznam akcí s podrobnými informacemi
naleznete na www.komora-ucetnich.cz

GrECo JLT Czech Republic s.r.o. **Váš nezávislý pojišťovací broker a poradce**

Dopřejte si komfort profesionální péče a svěřte starost o Vaše rizika odborníkům.

Skupina GrECo JLT Czech Republic s.r.o. je nezávislý pojišťovací broker a poradce pro velké a střední průmyslové a obchodní společnosti, asociace a municipality.

Využitím špičkových pojistných technik vytváří GrECo JLT individuální řešení pro oblast pojištění a risk managementu. S rozsáhlými zkušenostmi v mnoha oborech nabízí svým klientům exkluzivní služby.

Náš klient, náš partner . . .

Kontakt

GrECo JLT Czech Republic s.r.o.

Klára Lichtenberková

Správce pojistného programu Svazu účetních a

Komory Certifikovaných účetních

tel.: +420 296 331 243

mobil: +420 606 223 534

email: k.lichtenberkova@greco.cz

<http://www.greco.eu>

JLT International Network
Partner

Vydává

Komora certifikovaných účetních
Hyberská 1009/24
110 00 Praha 1
IČ: 22909346

www.komora-ucetnich.cz
info@komora-ucetnich.cz

Redakční rada

Ing. Libor Vašek, Ph.D.
Ing. Ladislav Zemánek
MgA. Denisa Kokošková

Registrace MK ČR pod č. E21590 z 12. 3. 2014
ISSN: 2336-3576
Vychází 3 x ročně

Články obsahují názory autorů, které
se nemusí shodovat se stanovisky KCÚ.

Reprodukce obsahu je možná pouze
s písemným souhlasem vydavatele.

Vydání: květen 2015

 **KOMORA
CERTIFIKOVANÝCH
ÚČETNÍCH**

